

Analýza způsobu využití prostředků strukturálních fondů Evropské unie v obci Mikulůvka

Lenka Křupalová

Bakalářská práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lenka KŘUPALOVÁ**
Osobní číslo: **M07265**
Studijní program: **B 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**

Téma práce: **Analýza způsobu využití prostředků strukturálních fondů Evropské unie v obci Mikulůvka**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Zpracujte ucelený přehled legislativy a dokumentů pro čerpání prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie pro komunální sféru.
- Popište postup získání prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie.

II. Praktická část

- Analyzujte současnou situaci obce Mikulůvka.
- Zhodnoťte přínos dotace, její vliv na budoucí rozvoj obce Mikulůvka a formulujte doporučení pro další činnost obce v této oblasti.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- [1] KÖNIG, P., LACINA, L. Rozpočet a politiky Evropské unie. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. 374 s. ISBN 80-7179-846-0.
[2] MAREK, P., KANTOR T. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. 1. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principál, 2007. 210 s. ISBN 978-80-87029-13-8.
[3] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Průvodce fondy Evropské unie. 1. vyd. Praha: Odbor vnějších vztahů, Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, 2004. 145 s. ISBN 80-239-3285-3.
[4] VILAMOVÁ, Š. Čerpáme finanční zdroje Evropské unie. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 200 s. ISBN 80-247-1194-X.
[5] VILAMOVÁ, Š. Jak získat finanční zdroje Evropské unie. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2004. 196 s. ISBN 80-247-0828-0.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jiří Polách**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **6. dubna 2010**
Termín odevzdání bakalářské práce: **21. května 2010**

Ve Zlíně dne 6. dubna 2010

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 21. 5. 2010

Křiváková Lenka

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělčně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlédnutí veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k vyšší výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Cílem této bakalářské práce je analyzovat způsob využití prostředků získaných z fondů Evropské unie v obci Mikulůvka a následně navrhnout doporučení pro další činnost obce v této oblasti. Bakalářská práce je rozdělena na dvě hlavní části, a to část teoretickou a praktickou. V teoretické části objasním základní legislativu a popíši postup získání prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie. Praktická část je věnována analýze současné situace obce, zhodnocení přínosů a budoucího vlivu dotace na obec Mikulůvka. V závěru je navržena možnost rozvoje obce za pomoci získání dalších finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie.

Klíčová slova:

Evropská unie, strukturální fondy, dotace, projekt, obec

ABSTRACT

The aim of this Bachelor's thesis is analysing the usage of resources obtained from the European Union funds in the village Mikulůvka and subsequently suggesting recommendations for further activities in this area. The Bachelor's thesis consists of two main parts, the theoretical part and the practical part. In the theoretical part, I am going to explain the essential legislation and describe the procedure of obtaining resources from the European Union structural funds. In the practical part, I am going to analyse the current situation of the village and evaluate the benefits and future impact of the grant on Mikulůvka. The development possibilities related to acquisition of further financial resources from the European Union structural funds are included in the conclusion.

Keywords:

European Union, structural funds, grants, project, village

Děkuji vedoucímu mé bakalářské práce panu Ing. Jiřímu Poláchovi za odborné vedení, podněty, připomínky a věnovaný čas během zpracování této práce. Poděkování patří také starostce obce Mikulůvka paní Naděždě Geržové a účetní obce paní Daně Vaňkové za poskytnutí všech potřebných informací, ochotu a vstřícnost.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 EVROPSKÁ POLITIKA HOSPODÁŘSKÉ A SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOSTI	13
1.1 ÚZEMNÍ ČLENĚNÍ PRO POSKYTOVÁNÍ PROSTŘEDKŮ Z FONDŮ EU	14
2 DEFINICE KOMUNÁLNÍ SFÉRY	16
3 PŘEHLED PROGRAMŮ EU V ČESKÉ REPUBLICE	17
3.1 REGIONÁLNÍ A STRUKTURÁLNÍ POLITIKA EU PRO PROGRAMOVACÍ OBDOBÍ 2000–2006	17
3.1.1 Cíl 1 – Podpora rozvoje zaostávajících regionů.....	17
3.1.2 Cíl 2 – Podpora hospodářské a společenské přeměny oblastí, jež čelí strukturálním problémům.....	17
3.1.3 Cíl 3 – Modernizace systémů vzdělávání a podpora zaměstnanosti.....	18
3.2 PRINCIPY REGIONÁLNÍ A STRUKTURÁLNÍ POLITIKY EU	18
3.2.1 Princip programování.....	18
3.2.2 Princip partnerství	18
3.2.3 Princip koncentrace.....	18
3.2.4 Princip adicionality	19
3.2.5 Princip monitorování a hodnocení	19
3.3 FONDY A INSTITUCE FINANCUJÍCÍ REGIONÁLNÍ A STRUKTURÁLNÍ POLITIKU EU	19
3.3.1 Strukturální fondy	19
3.3.2 Fond soudržnosti	20
3.3.3 Evropská investiční banka.....	20
3.4 PROGRAMOVACÍ PROCEDURY	21
3.4.1 Druhy programovacích dokumentů.....	21
3.4.2 Plánovací postup v České republice.....	22
3.4.3 Institucionální zabezpečení evropských fondů v České republice.....	23
3.4.4 Strategické programové dokumenty politiky HSS.....	23
3.5 REGIONÁLNÍ A STRUKTURÁLNÍ POLITIKA EU PRO PROGRAMOVACÍ OBDOBÍ 2007–2013	24
3.5.1 Cíl 1 – Konvergence.....	24
3.5.2 Cíl 2 – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	26
3.5.3 Cíl 3 – Evropská územní spolupráce.....	26
4 POSTUP ZÍSKÁNÍ PROSTŘEDKŮ Z FONDŮ EU	28
4.1 FINANCOVÁNÍ A KOFINANCOVÁNÍ PROJEKTU	28
4.1.1 Úvěry Evropské investiční banky	28
4.1.2 Úvěry komerčních bank	29
4.1.3 Partnerství veřejného a soukromého sektoru	29
4.2 PODNIKATELSKÝ ZÁMĚR	29
4.2.1 Studie proveditelnosti	30

4.2.2	Analýza nákladů a přínosů	30
4.3	VÝBĚR DOTAČNÍHO PROGRAMU A PODÁNÍ ŽÁDOSTI	30
4.3.1	Podání žádosti prostřednictvím systému BENEFIT7	31
4.4	HODNOCENÍ A VÝBĚR PROJEKTU	32
4.5	REALIZACE PROJEKTU	32
4.5.1	Povinnost vést analytické účetnictví	33
4.5.2	Pravidla pro výběr dodavatelů	33
4.5.3	Pravidla pro publicitu	33
4.5.4	Pravidla etapizace projektu	33
4.6	MONITORING	34
4.7	ŽÁDOST O PLATBU DOTACE A KONTROLA NA MÍSTĚ	34
II	PRAKTICKÁ ČÁST	36
5	OBEC MIKULŮVKA	37
5.1	SOUČASNOST OBCE	37
5.2	SPRÁVA OBCE	38
5.3	ANALÝZA AKTIV A PASIV OBCE	39
5.3.1	Aktiva obce	39
5.3.2	Pasiva obce	40
5.4	FINANČNÍ PÁKA	42
5.5	ZLATÉ PRAVIDLO FINANCOVÁNÍ	42
5.6	PŘÍJMY A VÝDAJE OBCE	43
5.6.1	Rok 2008	43
5.6.2	Rok 2009	44
6	REALIZOVANÝ PROJEKT FINANCOVANÝ Z FONDŮ EU - REKONSTRUKCE A ZNOVUOŽIVENÍ SPORTOVIŠŤ MIKULŮVKA	46
6.1	CÍLE PROJEKTU	46
6.2	FINANCOVÁNÍ PROJEKTU	47
6.2.1	Způsobilé a nezpůsobilé výdaje	47
6.2.2	Financování a kofinancování projektu	48
6.3	REALIZACE PROJEKTU	48
6.4	PŘÍNOSY DOTACE PRO OBEC	49
6.4.1	Přínos finanční	49
6.4.2	Přínos organizační	50
6.4.3	Přínos pro obyvatele	50
6.5	BUDOUCÍ VYUŽITÍ SPORTOVNĚ-SPOLEČENSKÉHO KOMPLEXU	51
7	NÁVRH PROJEKTU A DOPORUČENÍ V OBLASTI ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ Z FONDŮ EU	52
7.1	NÁVRH PROJEKTU FINANCOVANÉHO Z FONDŮ EU – NÁSTAVBA, STAVEBNÍ ÚPRAVY ZŠ A MŠ MIKULŮVKA	52
7.1.1	Základní informace o ZŠ a MŠ Mikulůvka	52
7.1.2	Popis projektu	53

7.1.3	Cíle projektu.....	54
7.1.4	Financování projektu.....	54
7.1.5	Přínosy realizace projektu.....	55
7.1.6	Rizika nerealizace projektu.....	55
7.2	DOPORUČENÍ PRO OBEC V OBLASTI ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ Z FONDŮ EU.....	56
ZÁVĚR.....		57
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....		59
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....		62
SEZNAM OBRÁZKŮ.....		64
SEZNAM TABULEK.....		65
SEZNAM GRAFŮ.....		66
SEZNAM PŘÍLOH.....		67

ÚVOD

Dne 1. května 2004 se Česká republika stala po mnoha letech transformace a předvstupních vyjednávání právoplatným členem Evropské unie. Toto rozšíření znamenalo pro všechny zainteresované strany, ať nově vstupující státy či Evropskou unii, řadu příležitostí i hrozeb. Mezi nesporné výhody členství v EU patří podpora ekonomického rozvoje, příliv zahraničního kapitálu, stabilní a vyvážené obchodní vztahy nebo zlepšení životních podmínek obyvatel prostřednictvím čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU. Mezi nevýhody lze zařadit ztrátu státní suverenity a vlastní zahraniční politiky.

Po vstupu do EU se České republice naskytla jedinečná možnost využívat strukturální fondy EU. Tyto fondy jsou nástrojem politiky hospodářské a sociální soudržnosti, které pozitivně přispívají ke snižování regionálních rozdílů a ke zlepšování životního prostředí. Významně se podílejí na výstavbě infrastruktury, investují do lidských zdrojů a podporují podnikatelské prostředí. O finanční prostředky ze strukturálních fondů mohou žádat obce, kraje, ministerstva, podnikatelé, neziskové organizace, školy a další.

V této bakalářské práci se budu zabývat způsobem využití finančních prostředků získaných ze strukturálních fondů EU v obci Mikulůvka. Hlavním cílem práce je zhodnotit přínos dotace a její vliv na budoucí rozvoj obce a následně navrhnout doporučení pro další činnost obce v této oblasti.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě hlavní části, na část teoretickou a praktickou. V teoretické části bude objasněn smysl a systém fungování fondů EU, charakterizují programovací období 2007-2013, programovací procedury a plánovací postup v ČR. Následně vysvětlím postup získání finančních prostředků z fondů EU, zejména pojmy financování, hodnocení a výběr projektu, realizace projektu, monitoring a žádost o platbu dotace.

V praktické části analyzuji současnou situaci obce Mikulůvka, která bude zahrnovat analýzu aktiv a pasív, analýzu příjmů a výdajů a zhodnocení dalších finančních ukazatelů. Dále popíši realizovaný projekt, zhodnotím přínosy a budoucí vliv realizovaného projektu pro obec. Na závěr navrhnu doporučení pro další činnost obce v oblasti čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU.

Věřím, že se mi daný cíl podaří splnit jak v části teoretické, tak i praktické a povede k dalšímu rozvoji obce.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 EVROPSKÁ POLITIKA HOSPODÁŘSKÉ A SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOSTI

Evropská unie prostřednictvím politiky soudržnosti usiluje o rovnoměrný hospodářský a společenský rozvoj svých členských států a jejich regionů. Hlavním cílem je, aby se zmírnily rozdíly v životní a ekonomické úrovni mezi chudšími a bohatšími zeměmi a zároveň se zvyšovala schopnost Evropské unie jako celku čelit výzvám 21. století. Prioritním zájmem spolu s důrazem na udržitelný růst, inovace a konkurenceschopnost je vytváření otevřené, flexibilní a soudržné společnosti s vysokou mírou zaměstnanosti.

Tomuto úsilí se souhrnně říká **Evropská politika hospodářské a sociální soudržnosti** nazývána též **Regionální a strukturální politika Evropské unie**. Tato politika je základním předpokladem existence Evropského společenství, a proto je usilováno o její neustálé posilování. Její činnost je podporována zejména prostřednictvím strukturálních fondů, Evropské investiční banky a jiných dostupných finančních nástrojů. [5, 20]

Základy této politiky byly vytvořeny roku 1957, kdy byla sepsána Římská smlouva a již roku 1958 byl ustanoven Evropský sociální fond s cílem přispívat k rekvalifikaci pracovní síly a čelit tak nezaměstnanosti. Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond byl ustanoven v roce 1962 v souvislosti s financováním společné zemědělské politiky. Roku 1975 byl založen Evropský fond regionálního rozvoje, jenž se stal nosným instrumentem pro realizaci regionální politiky. V roce 1986 se hospodářská a sociální soudržnost připojila k cílům jednotného evropského trhu a v roce 1992 se tato politika stala součástí Smlouvy o Evropské unii. [10, 18]

Celkové roční příjmy každého členského státu Evropské unie získané ze strukturálních fondů společně s prostředky poskytovanými v rámci Fondu soudržnosti by neměly překročit 4% HDP členského státu.

V současné době je Politika hospodářské a sociální soudržnosti druhou finančně nejnáročnější politikou Evropského společenství a je na ni vynakládána více než třetina společného rozpočtu. [5, 20]

1.1 Územní členění pro poskytování prostředků z fondů EU

V Evropské unii se pro statistické monitorování a analýzy ekonomické a sociální situace v regionech používá tzv. **jednotná nomenklatura územních statistických jednotek – NUTS** (z francouzského La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques). Tuto klasifikaci území zavedl Evropský statistický úřad Eurostat v roce 1988 a je používána zejména pro úkony spojené s čerpáním prostředků ze Strukturálních fondů Evropské unie.

Na základě NUTS jsou dle počtu obyvatel určeny tři hlavní úrovně regionálního členění území:

Úroveň	Doporučený minimální počet obyvatel	Doporučený maximální počet obyvatel
NUTS I	3 000 000	7 000 000
NUTS II	800 000	3 000 000
NUTS III	150 000	800 000

Tabulka 1 Tři hlavní úrovně regionálního členění území [10]

NUTS mohou zahrnovat jednu nebo více územně správních jednotek v rámci státu, musí však respektovat praxi uplatňovanou v Evropské unii, existenci územně správních jednotek daného státu a také vycházet z jejich komplementarity (řádově vyšší jednotky jsou tvořeny určitým počtem nižších jednotek). [10, 13]

Klasifikace území je určena především pro tyto účely:

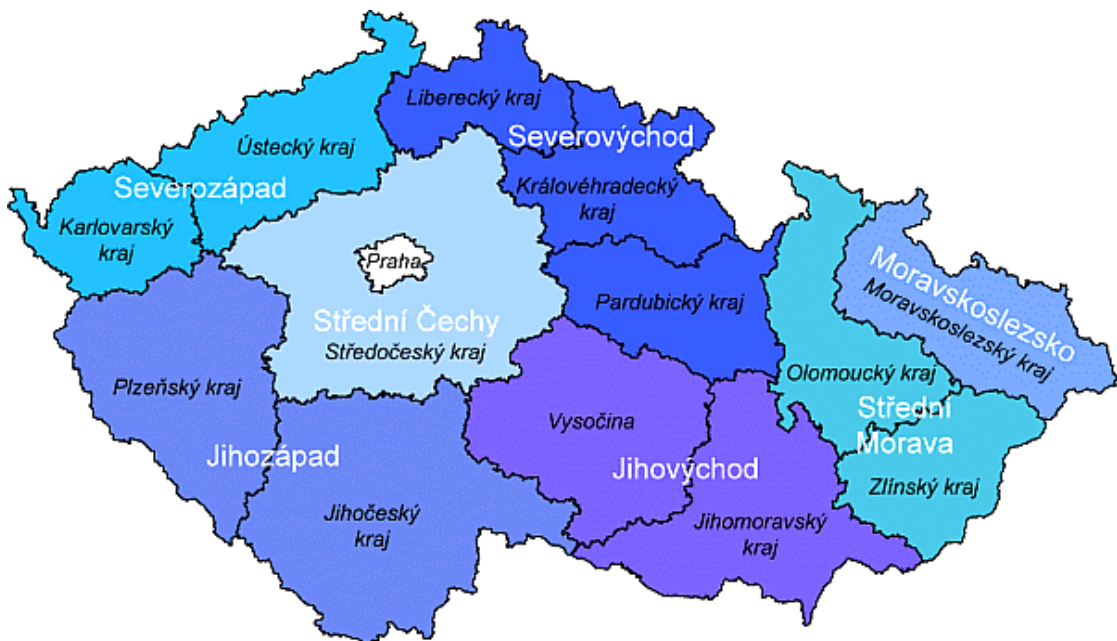
- pro potřebu regionální politiky EU, na základě které je podle jednotlivých cílů poskytována pomoc ze strukturálních fondů,
- pro potřebu přípravy, realizace a hodnocení regionální politiky,
- pro potřebu regionálních statistik členských států EU,
- k analýzám sociální a ekonomické situace v regionech,
- pro provádění analytických rozborů ekonomických ukazatelů v jednotlivých regionech a možnosti vyhodnocování zásahů regionální politiky. [8]

Česká republika byla tradičně rozdělena na kraje odpovídající úrovni NUTS III, avšak kvůli vstupu do Evropské unie musela zavést mezi stát a kraje další stupeň členění odpoví-

dající úrovni NUTS II – regiony soudržnosti. Právě na úroveň NUTS II je směřována podpora z fondů Evropské unie.

Jednotky NUTS na území České republiky byly po dohodě s Eurostatem stanoveny následovně:

- NUTS I – 1 jednotka, celé území České republiky,
- NUTS II – 8 jednotek, regiony soudržnosti: **Praha** (pouze hlavní město Praha), **Střední Čechy** (Středočeský kraj), **Jihozápad** (Jihočeský a Plzeňský kraj), **Severozápad** (Karlovarský a Ústecký kraj), **Severovýchod** (Liberecký, Královéhradecký a Pardubický kraj), **Jihovýchod** (Jihomoravský kraj a Kraj Vysočina), **Střední Morava** (Olomoucký a Zlínský kraj) a **Moravsko-Slezsko** (Moravskoslezský kraj),
- NUTS III – 14 krajů,
- NUTS IV – 76 okresů a 15 pražských obvodů,
- NUTS V – 6 249 obcí. [21]

Obrázek 1 Oblasti NUTS II a NUTS III České republiky [21]

2 DEFINICE KOMUNÁLNÍ SFÉRY

Územní samosprávu v České republice tvoří **obce**, jako základní územní samosprávné celky, které mají na území České republiky dlouhou tradici, a **kraje**, jako vyšší územní samosprávné celky, které byly zřízeny ústavním zákonem č. 347/1997 Sb.

Obce a kraje jsou konstituovány jako územní společenství občanů, která mají právo na samosprávu, rovněž jsou veřejnoprávní korporací, která může mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Za základní znaky obce či kraje lze tedy vedle vlastního území, společenství občanů a práva na samosprávu považovat i ekonomickou samostatnost.

Obce respektive kraje mají také oprávnění vydávat podzákoné právní předpisy, které mají podobu obecně závazných vyhlášek vydávaných zastupitelstvy. Při řešení otázky, kdy a v jakém rozsahu má být uplatňována veřejná moc vykonávaná státem a kdy územním samosprávním celkem, je třeba respektovat princip subsidiarity.

Podstata obce respektive kraje spočívá v propojení následujících aspektů:

- **osobní aspekt** – každá obec či kraj představuje společenství fyzických osob vystupujících jak v pozici tvůrců, tak i adresátů místní nebo regionální veřejné správy,
- **územní aspekt** – každá obec či kraj má vlastní území na němž je dána jejich působnost,
- **mocenský aspekt** – každá obec či kraj je vybaven pravomocí k tvorbě a výkonu vlastních veřejně-mocenských aktů,
- **ekonomický aspekt** – každá obec či kraj je vybaven jistou mírou ekonomické autonomie, samostatně hospodaří, disponuje vlastním majetkem a finančními zdroji.

Státní dozor nad výkonem **působnosti obcí** vykonává krajský úřad v přenesené působnosti a Ministerstvo vnitra. Zjišťuje se soulad obecně závazných vyhlášek a nařízení obce se zákony, soulad usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obce v samostatné působnosti se zákony a jinými právními předpisy.

Výkon samostatné i přenesené **působnosti krajů** taktéž podléhá státnímu dozoru. Dozor vykonávají věcně příslušná ministerstva a jiné věcně příslušné úřady. Posuzuje se dodržování zákonnosti, přitom však nesmí být omezována působnost nebo činnost krajů. [2]

3 PŘEHLED PROGRAMŮ EU V ČESKÉ REPUBLICĚ

Cílem hospodářské a sociální politiky Evropské unie je podpora rozvoje těch regionů, jejichž úroveň nedosahuje v daných kritériích na evropský standard. Ochrana životního prostředí, snížení nezaměstnanosti, rozvoj lidských zdrojů, zlepšení infrastruktury či restrukturalizace průmyslu patří mezi základní cíle, které se Evropská komise snaží uskutečňovat především ze strukturálních fondů EU. [1]

3.1 Regionální a strukturální politika EU pro programovací období 2000–2006

Za účelem realizace evropské regionální politiky disponovaly strukturální fondy v letech 2000–2006 rozpočtem ve výši 195 miliard eur. Česká republika vstoupila do Evropské unie v roce 2004, platilo pro ni tudíž programovací období 2004–2006. V tomto období bylo realizováno 16 programů podpory fondů EU s celkovou alokací zhruba 80 miliard korun.

V souladu se snahou o efektivnost vynakládaných prostředků bylo pro období 2000–2006 rozhodnuto o naplňování tří cílů, a to dvou regionálních a jednoho horizontálního pro lidské zdroje. [11, 22]

3.1.1 Cíl 1 – Podpora rozvoje zaostávajících regionů

Cíl je orientován na zvýšení konkurenceschopnosti regionů, udržení a vytváření nových pracovních příležitostí, rozvoj infrastruktury a podporu malého a středního podnikání. Základním předpokladem pro zařazení do tohoto cíle jsou regiony úrovně NUTS II, ve kterých HDP na obyvatele měřený paritou kupní síly za poslední tři roky nepřesáhl 75% průměru členských zemí EU. Vztahuje se také na odlehle regiony a řídké zalidněné regiony.

3.1.2 Cíl 2 – Podpora hospodářské a společenské přeměny oblastí, jež čelí strukturálním problémům

Cíl se vztahuje na podporu oblastí procházejících rozsáhlou ekonomickou a sociální restrukturalizací. Jedná se zejména o oblasti procházející změnami v průmyslu a službách, upadající městské a venkovské oblasti a ochablé oblasti závislé na rybolovu.

3.1.3 Cíl 3 – Modernizace systémů vzdělávání a podpora zaměstnanosti

Cíl slouží jako referenční rámec pro všechna opatření k podpoře rozvoje lidských zdrojů na národní úrovni. Jeho smyslem je zlepšit přístup ke vzdělání a modernizovat systém vzdělávacích programů a podpory zaměstnanosti. Vychází z Amsterodamské smlouvy o zaměstnanosti a jedná se o Evropskou zaměstnaneckou strategii. [3, 13]

Od 1. ledna 2007 započalo v Evropské unii další sedmileté programovací období. Pro programovací období 2007–2013 byla schválena finanční perspektiva ve výši 862,4 mld. EUR. Více než třetina této částky bude určena na regionální politiku EU. Pro Českou republiku je z rozpočtu EU na politiku soudržnosti vyčleněno 752,7 mld. Kč. [10]

3.2 Principy regionální a strukturální politiky EU

Regionální a strukturální politika EU a využívání strukturálních fondů EU vychází z pěti základních principů, které se odrážejí v programové a právní úpravě celého procesu poskytování pomoci.

3.2.1 Princip programování

Smyslem principu je, že podpora hospodářského a sociálního rozvoje zaostávajících regionů je realizována prostřednictvím integrovaných programů pokrývajících všechny prioritní směry politiky soudržnosti zpracovaných na víceleté období.

3.2.2 Princip partnerství

Tento princip určuje, že na přípravě, realizaci i hodnocení programů se podílí vlády, hospodářští a sociální partneři, regionální a místní subjekty, zástupci univerzit a nevládních neziskových organizací.

3.2.3 Princip koncentrace

Smyslem této zásady je, že prostředky jsou soustředovány do oblastí s největšími problémy a na akce, které přinesou největší efekt. Cílem je podporovat ucelené programy a nikoli malé a vzájemně neprovázané projekty.

3.2.4 Princip adicionality

Tento princip stanovuje, že prostředky EU jsou poskytovány na programy, které jsou prioritní pro daný stát i Unii. Finanční prostředky EU musí být doplněny prostředky ze zdrojů příjemce pomoci. Unijní peníze nesmí nahrazovat, ale pouze doplňovat zdroje národní či regionální.

3.2.5 Princip monitorování a hodnocení

Jedná se o zajištění hospodárného a efektivního využití prostředků z rozpočtu EU. Smyslem je podrobné zhodnocení projektu před schválením jeho realizace, průběžné monitorování průběhu jeho realizace a zhodnocení skutečného přínosu po jeho dokončení. [7]

3.3 Fondy a instituce financující regionální a strukturální politiku EU

3.3.1 Strukturální fondy

Strukturální fondy představují finanční nástroje Evropského společenství, které přispívají k posilování hospodářské a sociální soudržnosti. Prostředky z těchto fondů jsou určeny pro méně rozvinuté regiony a regiony potýkající se strukturálními problémy – venkovské a problémové městské oblasti, upadající průmyslové oblasti, ostrovy, hornaté oblasti a pohraniční regiony, na podporu adaptace a modernizace politik, systémů vzdělávání a odborné přípravy zaměstnanosti. [16, 21]

Evropský fond regionální rozvoje (ERDF)

ERDF (European Regional Development Fund) je nejvýznamnějším ze strukturálních fondů a zaměřuje se na podporu **investičních projektů**. Základním posláním ERDF je pomoc při odstraňování regionálních nerovností v rámci Evropského společenství a podpora stabilního a trvale udržitelného rozvoje a trvalých pracovních míst.

Tento fond byl zřízen v roce 1974 jako základní nástroj regionální politiky k financování strukturální pomoci prostřednictvím rozvojových programů, které se zaměřují na nejvíce postižené oblasti a ke snižování meziregionálních nerovností.

Evropský sociální fond (ESF)

ESF (European Social Fund) je nejstarším ze strukturálních fondů a podporuje **neinvestiční projekty**. Zaměřuje se především na boj s nezaměstnaností, rozvoj lidských zdrojů s cílem zachovat velký počet zaměstnanců na trhu práce a podporu adaptačních a modernizačních systémů vzdělávání i školení. [1, 10]

3.3.2 Fond soudržnosti

Fond soudržnosti neboli Kohezní fond je zvláštní fond solidarity na pomoc v souvislosti s přípravou na vytvoření Evropské měnové unie. Fond poskytuje finance na projekty z oblasti životního prostředí a infrastruktury. Možnost čerpat z tohoto fondu mají členské státy, jejichž HDP je nižší než 90% průměru Evropské unie.

Přestože cílem Kohezního fondu je podpora hospodářské a sociální soudržnosti Evropského společenství, nepatří mezi strukturální fondy. Na rozdíl od strukturálních fondů neposkytuje Fond soudržnosti spolufinancování programů, ale přímo se podílí na financování konkrétních projektů. Z tohoto fondu jsou financovány dva druhy projektů:

- **v oblasti životního prostředí** – ochrana vod, nakládání s odpady a obaly, ochrana ovzduší, staré ekologické zátěže,
- **v oblasti dopravy** – železniční doprava, silniční doprava, vodní cesty, civilní letecká doprava, multimodální přepravní systémy. [1, 10]

3.3.3 Evropská investiční banka

EIB (The European Investment Bank) je finanční institucí EU. Jejím hlavním cílem je poskytovat dlouhodobé úvěry pro kapitálové investice podporující vyrovnaný ekonomický rozvoj a integraci Evropy, ale také hospodářský rozvoj v kandidátských zemích a v rozvoje světě.

Evropská investiční banka je většinovým akcionářem Evropského investičního fondu s nímž tvoří Skupinu EIB zaměřující se především na podporu malých a středních podniků. EIB má právní subjektivitu, jejími členy jsou členské státy a sídlo má v Lucemburku. [10, 19]

3.4 Programovací procedury

Postup vytváření strategických a dílčích dokumentů včetně jejich schvalování je nazýváno programovací procedura – jsou vytvářeny sektorální a regionální operační programy, které mají svůj rozpočet členěny podle priorit a jednotlivých opatření.

Struktura těchto programů zahrnuje analýzu území, vymezení silných a slabých stránek a stanovení celkové strategie rozvoje území. Na tuto strategii dále navazuje podrobné rozpracování jednotlivých opatření včetně vymezení finančního rámce (prostředky EU, národní prostředky – státní, regionální, místní a prostředky soukromého sektoru), splnění principu doplňkovosti a definování podmínek realizace projektu.

Převažující jsou programy iniciované na národní úrovni, připadá na ně zhruba 90% prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Na iniciativy Evropského společenství připadá zhruba 9% prostředků a zbylé 1% výdajů je využíváno na inovační opatření.

K využití finančních prostředků ze strukturálních fondů byly vytvořeny základní programovací dokumenty. Tyto dokumenty jsou vzájemně provázané a platí zásada, že dokument vyšší úrovně je rozvíjen dokumentem nižší úrovně až na úroveň jednotlivých projektů. [1, 8]

3.4.1 Druhy programovacích dokumentů

V členských zemích, kterým Evropská unie poskytuje prostředky na rozvoj zaostávajících regionů a především pak na investice do výroby a trvale udržitelný rozvoj existuje třífázový plánovací postup, který lze vyjádřit takto:

- **vícestupňový systém:**
 - Národní rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan),
 - Rámec podpory Společenství (CSF – Community Support Frameworks),
 - Operační programy (OP – Operational Programme),
- **zjednodušený systém:**
 - Jednotný programový dokument (SPD – Single Programming Document).

3.4.2 Plánovací postup v České republice

V České republice byl uplatněn třífázový plánovací postup – vícestupňový systém:

1. nejprve je zpracován Regionální rozvojový plán – v případě ČR se jedná o Národní rozvojový plán 2007–2013,
2. na základě Národního rozvojového plánu formuluje Evropská komise ve spolupráci s členským státem – ČR Rámec podpory Společenství,
3. na základě schváleného Rámce podpory společenství předkládá členský stát – ČR jednotlivé operační programy, které mohou být sektorové a regionální. [1, 10]

Národní rozvojový plán (RDP)

Národní rozvojový plán představuje výchozí dokument pro získání podpory ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti. Tento dokument je připravován členským státem a je založený na prioritách státu a regionů, které musí být v souladu s legislativou Evropského společenství.

Dlouhodobým záměrem České republiky je dosažení stabilního růstu, který bude umožňovat postupné vyrovnávání ekonomické úrovně s průměrem zemí Evropské unie. Globální cíl lze definovat jako Udržitelný rozvoj založený na konkurenceschopnosti. [8]

Rámec podpory společenství (CSF)

Jedná se o dokument schválený Evropskou komisí po dohodě s příslušným státem (na základě předloženého Národního rozvojového plánu) a zajišťuje koordinaci veškeré pomoci Evropské unie. Je rozčleněn podle priorit a realizuje se prostřednictvím jednoho nebo více operačních programů.

Rámec podpory společenství má charakter smlouvy mezi vládou České republiky a Evropskou komisí stanovující závazek obou stran poskytnout prostředky na dosažení cílů definovaných v dokumentu. Je také určen na podporu všestranného rozvoje regionů ČR mimo regionu Praha, pro níž je stanoven Jednotný programový dokument. [8, 13]

Operační programy (OP)

Operační program je dokument schválený Evropskou komisí a určený pro realizaci Rámce podpory společenství. Obsahuje komplexní soubor priorit zahrnujících víceletá opatření a

může být financován z jednoho nebo více fondů, z jednoho nebo více různých stávajících finančních nástrojů a Evropské investiční banky.

Operační program je doplněn tzv. **programovým dodatkem**, který popisuje konkrétní zaměření jednotlivých priorit a opatření OP včetně pravidel spolufinancování a požadavků žadatele o podporu. Vypracovávají ho Řídící orgány všech OP. [10, 13]

Jednotný programový dokument (SPD)

Pro celkovou výši podpory Evropského společenství nižší než 1 mld. EUR a zpravidla v rámci podpory oblastí potýkajících se s restrukturalizací a podpory politiky zaměstnanosti a vzdělání, předkládá členský stát formu tzv. Jednotného programového dokumentu. Evropská komise k Jednotnému programovému dokumentu přijímá závazné rozhodnutí. [1]

3.4.3 Institucionální zabezpečení evropských fondů v České republice

Česká republika si vytvořila pro získávání finančních prostředků z fondů Evropské unie, stejně jako ostatní členské státy, nezbytné institucionální zajištění a soustavu programových dokumentů.

Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) je centrálním koordinátorem pro využívání fondů EU v České republice. Pro výkon této funkce byl na MMR zřízen **Národní orgán pro koordinaci** (NOK). Hlavní úlohou MMR bylo vytvoření **Národního rozvojového plánu** (NRP), **Národního strategického referenčního rámce** (NSRR) a dalších oficiálních dokumentů na léta 2007–2013. Na národní úrovni se monitorováním procesu uskutečňování záměrů NSRR zabývá **Řídící a koordinační výbor** (ŘKV). [21]

3.4.4 Strategické programové dokumenty politiky HSS

Nejvyšším strategickým dokumentem pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti jsou **Strategické obecné zásady Společenství** (SOZS), kde jsou definovány hlavní priority politiky HSS v období 2007–2013. Na základě SOZS si členské země dle vlastních priorit vypracovávají Národní strategický referenční rámec, který popisuje globální cíle a záměry, způsob řízení a koordinace politiky soudržnosti na jejich území.

Český Národní strategický referenční rámec byl Evropskou komisí přijat stejně jako byly schváleny české operační programy, které jsou v současné době v plné činnosti. Řídící

orgány přijímají od žadatelů z řad podnikatelů, obcí, neziskových organizací a státní správy projekty, které vyhodnocují a následně jim přidělují finanční podporu. Podaných projektů je dostatek a tak lze předpokládat úspěšné vyčerpání alokace finančních prostředků určených pro ČR v programovacím období 2007–2013. [21]

3.5 Regionální a strukturální politika EU pro programovací období 2007–2013

Finanční perspektiva EU představuje víceletý finanční rámec, který je přijímán ve formě tzv. **meziinstitucionální dohody** mezi Evropskou komisí, Evropským parlamentem a Radou EU. Sjednává se na časové období v rozmezí pěti až sedmi let. Jejím obsahem jsou hlavní rozpočtové priority EU a nastavení výdajových stropů pro každou z priorit.

Evropská unie schválila v letech 2007–2013 finanční perspektivu ve výši 862,4 mld. EUR, přičemž Česká republika může z různých fondů získat téměř 26,7 mld. EUR.

V ČR jsou finanční prostředky čerpány ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti prostřednictvím tří cílů (společné pro všechny členské státy EU) a 24 operačních programů. K dispozici jsou také prostředky, které je možno využít prostřednictvím Programu rozvoje venkova a Operačního programu Rybářství. Čeští žadatelé mohou využít i finanční pomoci z komunitárních programů a grantů Evropské komise. [4, 17]

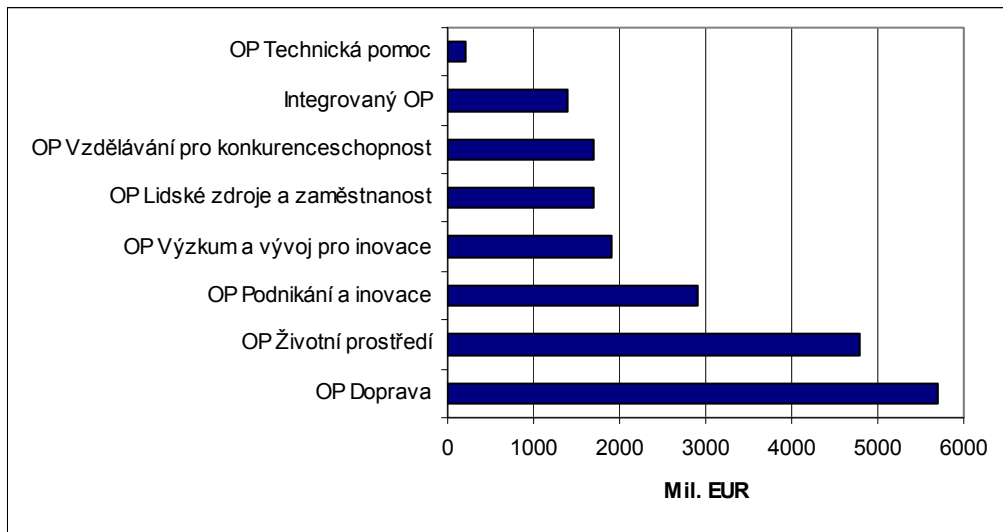
3.5.1 Cíl 1 – Konvergence

V centru cíle stojí podpora hospodářského a sociálního rozvoje méně vyspělých regionů a členských států, kde HDP na obyvatele je nižší než 75% průměru EU. V ČR pod něj spadají všechny regiony soudržnosti s výjimkou hl. města Prahy a je realizován prostřednictvím osmi tématických operačních programů (4,66 mld. EUR) a sedmi regionálních operačních programů (21,23 mld. EUR). Na tento cíl tak v České republice připadá 25,89 mld. EUR.

Osm tématických operačních programů:

- OP Doprava
- OP Životní prostředí
- OP Podnikání a inovace
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- Integrovaný operační program

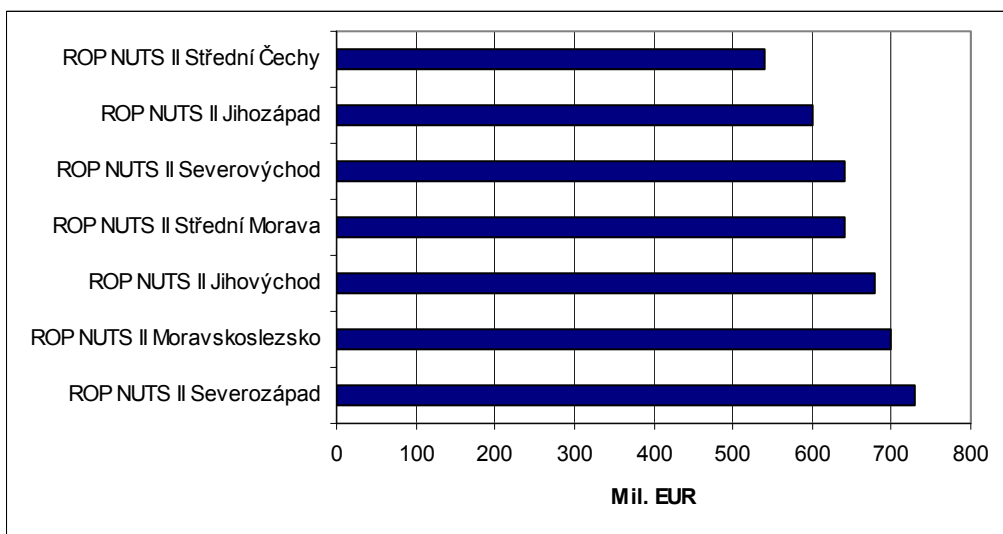
- OP Výzkum a vývoj pro inovace
- OP Technická pomoc

Graf 1 Alokace fondů EU mezi tématické operační programy cíle Konvergence 2007-2013 [23]

Sedm regionálních operačních programů pro regiony soudržnosti (NUTS II):

- ROP NUTS II Severozápad
- ROP NUTS II Severovýchod
- ROP NUTS II Moravskoslezsko
- ROP NUTS II Jihozápad
- ROP NUTS II Jihovýchod
- ROP NUTS II Střední Čechy
- ROP NUTS II Střední Morava

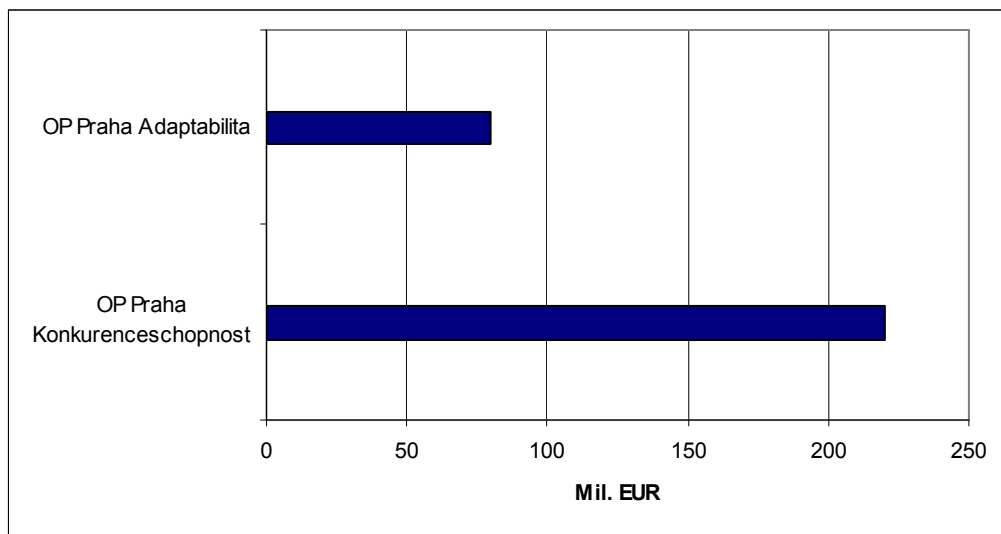

Graf 2 Alokace fondů EU mezi regionální operační programy cíle Konvergence 2007-2013 [23]

3.5.2 Cíl 2 – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Tento cíl podporuje regiony, které nečerpají finanční prostředky z cíle Konvergence, tudíž HDP na obyvatele je vyšší než 75% průměru EU. V České republice pod něj spadá hl. město Praha se dvěma operačními programy. Na cíl Regionální konkurenceschopnosti a zaměstnanosti připadá v České republice 0,42 mld. EUR.

- OP Praha Konkurenceschopnost
- OP Praha Adaptabilita

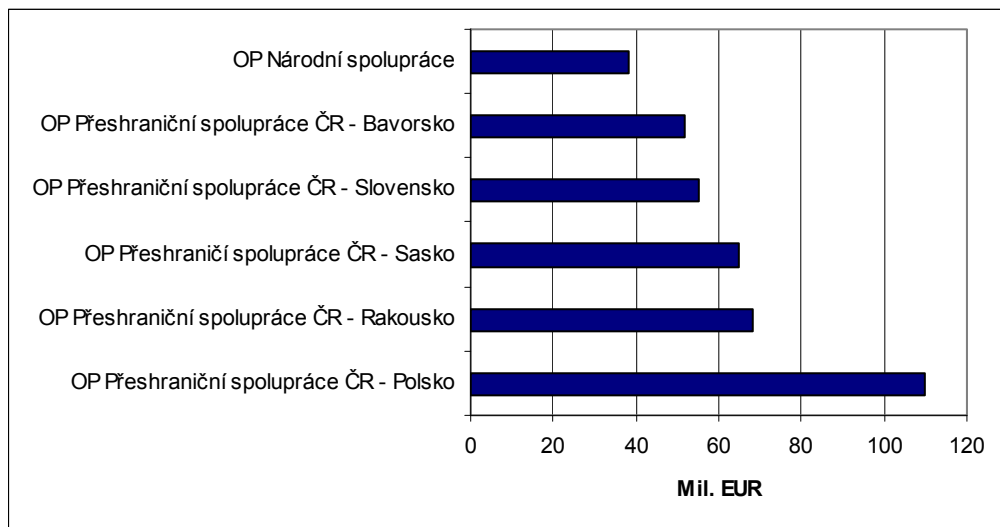
Graf 3 Alokace fondů EU mezi operační programy pro Prahu v cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost 2007-2013 [23]

3.5.3 Cíl 3 – Evropská územní spolupráce

Cíl usiluje o podporu přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů. V České republice pod něj spadají všechny regiony a prostředky lze čerpat z devíti operačních programů. Na cíl Evropská územní spolupráce připadá v České republice 0,39 mld. EUR.

- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko

- OP Mezuregionální spolupráce (všechny státy EU, Norsko a Švýcarsko)
- OP Nadnárodní spolupráce (ČR, Rakousko, Polsko, část Německa, Maďarsko, Slovinsko, Slovensko, část Itálie a z nečlenských zemí část Ukrajiny)
- Síťový operační program ESPON 2013 (všechny členské státy, Norsko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Island, kandidátské státy EU)
- Síťový operační program INTERACT II (všechny členské státy) [23]

Graf 4 Alokace fondů EU mezi operační programy v cíli Evropská územní spolupráce 2007-2013 [23]

4 POSTUP ZÍSKÁNÍ PROSTŘEDKŮ Z FONDŮ EU

Žadatelem o získání prostředků z Evropské unie je takový subjekt, který je oprávněný žádat řídicí orgán o dotaci ze strukturálních fondů EU v rámci výzvy k předkládání projektových záměrů, a to formou zpracování a následného předložení projektového záměru včetně příloh. Žadatelem může být hospodářský subjekt, orgán nebo podnik a to veřejný i soukromý. Žadatel se stává příjemcem dnem uzavření Smlouvy o poskytnutí dotace nebo okamžikem zahájení realizace projektu, a to i za předpokladu, že tento okamžik nastane dříve než uzavření Smlouvy o poskytnutí dotace. [26]

4.1 Financování a kofinancování projektu

V každém operačním programu hrazeném z fondů EU je nutné spolufinancování České republiky. V programovacím období 2007-2013 poskytují fondy EU maximálně 85% prostředků a domácí spolufinancování ze státního nebo veřejného rozpočtu činí zbývajících 15%. Každý projekt je zčásti hrazen prostředky z fondů EU, část prostředků dodá rozpočet státu a zčásti jsou nutné vlastní zdroje žadatele. Žadatel má tedy povinnost projekt spolufinancovat a týká se to zejména investičních projektů.

Kofinancování projektu může být ze strany realizátora provedeno vlastními zdroji, což je nejjednodušší a nejlevnější forma. V mnoha případech však žadatelé nemají volné prostředky k dispozici. Nejčastějším způsobem jsou pak nevratné dotace, úvěry komerčních bank, u větších projektů je možné kofinancování prostřednictvím úvěru Evropské investiční banky. U nás méně známou formou je také partnerství veřejného a soukromého sektoru. [7]

4.1.1 Úvěry Evropské investiční banky

Hlavním úkolem Evropské investiční banky je investovat do projektů podporujících cíle EU. Na neziskové bázi banka poskytuje nebo garantuje úvěry v oblasti průmyslu, infrastruktury, telekomunikací, ochrany životního prostředí a energetiky. Většina projektů je bankou financována do výše 50% nákladů.

Od roku 1992 uzavřela Evropská investiční banka v České republice úvěrové smlouvy v hodnotě 234,9 mld. Kč.

4.1.2 Úvěry komerčních bank

Komerční banky poskytují úvěry na kofinancování krajům, městům, obcím, ale také malým a středním podnikatelům. Cena půjčených peněz však není zanedbatelná. Jen část projektu se splatí z dotace, další část financování si žadatelé zajistí z vlastních zdrojů nebo pomocí úvěru – ten ale musí splatit i s úroky.

Komerční banky nabízejí tři formy financování:

- úvěr na překlenutí dotace,
- investiční úvěr s možností předčasné splátky,
- standardní investiční úvěr bez ohledu na dotaci.

Varianty kofinancování prostřednictvím komerčních bank jsou:

- banka prověřila projekt žadatele a rozhodla se jej financovat bez ohledu na výsledek žádosti o dotaci, podnikatel má tedy úvěr bankou potvrzen,
- banka pro potřeby žádosti o dotaci vystaví žadateli tzv. "bankovní příslib" financování projektu, který může mít charakter závazného příslibu, nezávazného příslibu nebo deklaráce ochoty se projektem zabývat.

Úvěr je možné splatit dvěma způsoby – jednorázově nebo v dohodnutých splátkách. Úrokové sazby z úvěrů, které banka nabízí pro kofinancování jsou zhruba stejné jako v případě klasického úvěru.

4.1.3 Partnerství veřejného a soukromého sektoru

Partnerství veřejného a soukromého sektoru vzniklo za účelem využití zdrojů a schopností soukromého sektoru při zajištění veřejné infrastruktury nebo služeb. Jestliže jsou výsledky spolupráce obou sektorů odborně a úspěšně aplikovány, zvyšují kvalitu i efektivnost veřejných služeb včetně výkonu státní správy, urychlují realizaci infrastrukturních projektů a mají pozitivní vliv na rozvoj ekonomiky. [7, 24]

4.2 Podnikatelský záměr

Základním předpokladem pro získání dotace je zpracování kvalitního podnikatelského záměru. Žadatel musí mít jasnou představu o projektu. Ten by měl být realizovatelný, odpo-

vídat ekonomické situaci a možnostem žadatele, být dostatečně efektivní a udržitelný. K tomuto účelu slouží následující analýzy.

4.2.1 Studie proveditelnosti

Studie proveditelnosti je jedním ze základních nástrojů projektového řízení a její zpracování spadá do tzv. předinvestiční fáze projektu. Je prostředkem pro odůvodnění návrhu určitého projektu z ekonomického a technického hlediska. Studie proveditelnosti obsahuje analýzu současného stavu, odhad budoucího vývoje a návrh možných variant řešení projektu. Pro každou z variant je zpracována ekonomická a finanční analýza, která zhodnotí očekávané výnosy a náklady projektu a navrhne způsoby jeho financování. Součástí studie je odhad možných rizik a jejich dopad na uvažované varianty.

Základním posláním studie proveditelnosti je:

- posouzení technické proveditelnosti,
- posouzení finanční udržitelnosti a návratnosti záměru,
- posouzení ekonomické návratnosti záměru,
- poskytnutí úvěru pro hodnocení a výběr varianty projektu,
- vyhodnocení analýzy rizik a citlivosti.

4.2.2 Analýza nákladů a přínosů

Analýza nákladů a přínosů je součástí projektů některých operačních programů. Tato analýza slouží k hodnocení investičních projektů, k poměrování nákladů k užítku a zhodnocení společenských přínosů pro místní obyvatele, obec nebo stát.

Projekt je hodnocen jako finančně udržitelný pokud nenese riziko nízké likvidity a jsou pokryty finanční zdroje. Projekt musí zvládnout jak investiční, tak provozní etapu a celkový finanční cash-flow musí být ve všech letech trvání projektu vyšší nebo roven nule. [7, 15]

4.3 Výběr dotačního programu a podání žádosti

Po určení projektového záměru následuje výběr příslušného operačního programu, který podporuje činnost, kterou chcete financovat. To, zda jste vhodným žadatelem o dotaci a

zda jste si vybrali správný dotační program je lépe prokonzultovat s administrátorem konkrétního dotačního programu.

Vyplňování žádosti v programovacím období 2007-2013 se provádí výhradně elektronicky a to za pomoci systému BENEFIT7 nebo systému eACCOUNT (pouze pro OP Podnikání a inovace), případně prostřednictvím aplikace BENE-FILL (u OP Životní prostředí). Elektronická projektová žádost má své stabilní podmínky a strukturu, kterou je nutné bezpodmínečně dodržovat.

4.3.1 Podání žádosti prostřednictvím systému BENEFIT7

BENEFIT7 je speciální webová aplikace, která je určena pro podávání žádostí o poskytnutí dotace a je společná pro většinu operačních programů. Žadatel si díky webové žádosti může vytvořit svůj účet, pomocí kterého bude mít přehled o podaných žádostech a realizovaných projektech. Práce s BENEFITEM7 probíhá následovně:

- **registrace a přihlášení uživatele** – k vytvoření žádosti je nutná úspěšná registrace uživatele; základním údajem a prostředkem pro komunikaci je e-mail a heslo uživatele,
- **přihlášení do Benefitu** – do systému se zaregistrujete a přihlásíte na adrese www.eu-zadost.cz; tato registrace a jednotlivá přihlášení jsou platné pro všechny operační programy v ČR, které využívají program BENEFIT7,
- **konto žádosti** – jedná se o seznam žádostí, ke kterým má uživatel oprávnění,
- **zadání nové žádosti** – vyberete operační program a číslo výzvy, kterých se Váš projekt týká,
- **identifikace žádosti** – jedná se o uživatelské označení žádosti, které se nebude nikam předávat, slouží k lepší orientaci při přípravě žádosti.

Výhodou tohoto systému je, že některé údaje jsou z důvodů usnadnění provozu a lepší kontroly do systému generovány automaticky. Obdobně se provádí některé výpočty v rámci vypracování rozpočtu, stanovení výše uznatelných nákladů a rozdělení spolufinancování na jednotlivé položky. Výhodou je i automatická kontrola vyplnění žádosti. Mezi nevýhody patří ne vždy přehledný návod na vyplnění. [7, 14]

4.4 Hodnocení a výběr projektu

Cílem hodnocení projektu je vybrat kvalitní projekt, který splňuje podmínky programu, který se skutečně realizuje, přinese přidanou hodnotu, dosáhne naplánovaných vstupů a bude udržitelný. Nejdříve se posuzuje splnění formálních náležitostí a podmínek programu, poté je projekt hodnocen po obsahové stránce.

Mezi kritéria přijatelnosti patří například to, zda se žádost vztahuje na jedno opatření operačního programu, zda je projekt svým zaměřením v souladu s cíli a aktivitami příslušného opatření, zda bude projekt realizován na území České republiky (respektive na území příslušného regionu soudržnosti NUTS II), zda projekt respektuje minimální hranici celkových uznatelných nákladů stanovenou pro dané opatření apod.

Po obsahové stránce probíhá hodnocení projektu na základě výběrových kritérií. Hodnocení provádí implementační agentura ve spolupráci s externími hodnotiteli a následně je projekt předán hodnotitelské komisi. Komise projednává předložené projekty a vyjadřuje své stanovisko ke každému projektu – doporučuje nebo nedoporučuje jej ke schválení, případně projekt vrací k doplnění nebo opětovnému hodnocení. Konečné rozhodnutí o schválení nebo zamítnutí projektu provádí Řídící orgán nebo Rada soudržnosti daného regionu NUTS II.

O výsledku je žadatel nejprve informován elektronicky, následně je mu zaslán dopis v tištěné podobě. V případě schválení projektu jsou zaslány Podmínky poskytnutí dotace včetně příloh v tištěné formě, potvrzené implementační agenturou společně s výzvou k jejich podpisu. Lhůta pro podpis a odeslání podepsaných Podmínek poskytnutí dotace zpět je běžně 30 dnů. [7]

4.5 Realizace projektu

Některá ustanovení Podmínek poskytnutí dotace jsou svým charakterem pro žadatele závazná již od okamžiku zahájení realizace projektu, a to i přesto, že nebylo vydáno Rozhodnutí o poskytnutí dotace. Nedodržení těchto podmínek může zavinit nezpůsobilost daných výdajů.

4.5.1 Povinnost vést analytické účetnictví

Příjemce dotace má povinnost účtovat o majetku a příjmech a výdajích souvisejících s projektem tak, aby bylo průkazné, zda konkrétní výdaj je či není vykazován na projekt. Tuto evidenci je nutné vést již od počátku realizace projektu. Při kontrole na místě musí žadatel doložit účetní sestavu.

4.5.2 Pravidla pro výběr dodavatelů

Tyto pravidla stanovují, jak postupovat při zadávání zakázek v rámci projektu. Je nutné, aby výběr dodavatelů zakázek, na které bude poskytnuta podpora, probíhal v souladu s Pravidly pro výběr dodavatelů dle zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách s přihlédnutím k specifikům jednotlivé zakázky.

4.5.3 Pravidla pro publicitu

Pravidla popisují, jakým způsobem příjemce dotace zviditelňuje skutečnost, že projekt byl podpořen ze zdrojů strukturálních fondů EU a prostředků státního rozpočtu ČR. Pro různé typy aktivit (stavby, pořízení technologií, tisk materiálů) v rámci projektu jsou stanoveny různé požadavky na publicitu, které je nutné dodržet.

4.5.4 Pravidla etapizace projektu

U dlouhotrvajících projektů může žadatel rozdělit projekt na jednotlivé etapy dle harmonogramu prací na základě předem stanovených podmínek, přičemž jednotlivé etapy se mohou překrývat. Termíny jednotlivých etap jsou orientační, termín ukončení projektu je však závazný.

Vydáním Rozhodnutí o poskytnutí dotace vznikají další povinnosti stanovené v Podmínkách poskytnutí dotace. Mezi základní povinnosti v průběhu realizace a po určenou dobu po realizaci projektu patří:

- informovat agenturu o postupu realizace projektu prostřednictvím průběžných zpráv,
- umožnit pověřeným subjektům vstup na místo realizace projektu a kontrolu dokumentace a účetnictví projektu,
- dodržovat harmonogram projektu,

- předložit ve stanovené lhůtě Žádost o platbu,
- nepřevádět práva a povinnosti vyplývající z projektu na třetí osobu bez souhlasu poskytovatele dotace,
- neprodat majetek pořízený v rámci projektu po dobu 5 let. [15]

4.6 Monitoring

Monitoring probíhá v průběhu realizace projektu i po jeho ukončení. Slouží ke sledování realizace projektu, odhalení případných rizik a nedostatků ve financování. Je nezbytnou součástí každého projektu. Cílem je nacházet potencionální problémy dříve, než nastanou, případně navrhopvat vhodné úpravy. Dohled se zaměřuje na technické plnění projektu, tedy plnění stanovených indikátorů a finanční plnění, především čerpání rozpočtu.

Monitorovací zprávu vypracovává pravidelně realizátor projektu. Obsahem zprávy jsou informace o dopadech projektu na cílové skupiny, údaje o financování projektu, problémy vzniklé při realizaci projektu apod. Monitorovací zpráva má jednotnou a závaznou formu a příjemce je povinen vyplnit tyto zprávy ve stanoveném termínu. [7]

4.7 Žádost o platbu dotace a kontrola na místě

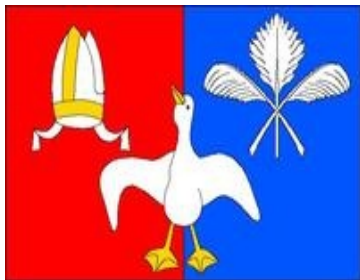
Žádost o platbu (ŽOPL) se podává po ukončení etapy nebo celého projektu. V praxi to znamená, že platby jsou prováděny zpětně za již vynaložené prostředky, které jsou doloženy odpovídajícími doklady. Za každou etapu je třeba podat samostatnou ŽOPL. Formálně správná a kompletní ŽOPL prochází autorizací platby na implementační agentuře a pokud nejsou zjištěny žádné nedostatky, je ŽOPL předána řídicímu orgánu operačního programu ke schválení a proplacení.

V průběhu realizace nebo po ukončení etapy či projektu, může být u příjemce dotace vykonána kontrola na místě. Příjemce bývá o konání kontroly vyrozuměn minimálně 48 hodin před konáním kontroly formou písemného oznámení a výzvy k poskytnutí dokumentace. Součástí kontroly je zjištění údajů na místě – seznámení s organizací žadatele, prohlídka místa a pořízeného vybavení, včetně shromáždění a vyhodnocení účetní a technické dokumentace. Výstupem je protokol o výsledku kontroly na místě, který obsahuje zhodnocení souladu realizace projektu s podmínkami a skutečnostmi uvedenými v žádosti o plat-

bu a seznam zjištěných závad a chybějící dokumentace. Kontrolovaný subjekt má možnost do 5 dnů od předání protokolu podat písemné námitky. [7]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 OBEC MIKULŮVKA

Mikulůvka leží v malebném údolí na východním úpatí Hostýnských vrchů zhruba 10 km od Valašského Meziříčí. Administrativně obec spadá do Zlínského kraje, dříve příslušela k Valašskému Meziříčí, později se stala součástí okresu Vsetín.

Obrázek 2 Znak obce [25] Celková rozloha 1269 hektarů je z velké části tvořena lesy a poli. Podnebí je zde mírné, proto již odedávna tato příznivá poloha předurčovala území k osídlení a zemědělskému využití. Obec nabízí mnoho příležitostí k rekreaci a turistice. Přes hřebeny hor nad Mikulůvkou vedou dvě turistické stezky, středem obce pak procházejí cykloturistická trasa a Hostýnská trasa Valašského království. V letních měsících je v provozu koupaliště, sportu slouží také hřiště a hala místní tělovýchovné jednoty, rozvíjí se agroturistika. Mikulůvka v roce 2000 obdržela vlastní obecní symboly, znak a prapor, které vycházejí z insignií zakladatelů obce. [25, 27]

5.1 Současnost obce

V obci je evidováno 327 adres a není zde evidována žádná část obce ani ulice. Je zde k trvalému pobytu přihlášeno 680 obyvatel, kteří se dožívají průměrného věku 41,3 let.

V Mikulůvce se nachází obecní úřad, knihovna, základní a mateřská škola spolu s jídelnou, kterou obec zřizuje jako příspěvkovou organizaci. Nalezneme zde také samoobsluhu, pohostinství, koupaliště či sběrný dvůr, který slouží ke třídění komunálního odpadu. Na obecním úřadě byl nově zprovozněn Czech Point v rámci kterého mohou občané žádat o výpisy živnostenského a obchodního rejstříku, katastru nemovitostí, rejstříku trestů, registru řidičů nebo si zde mohou zřídit datovou schránku či autorizovanou konverzi. Obec je napojena na plynovod a veřejný vodovod napájený z vodní nádrže Stanovnice.

Obec Mikulůvka v roce 2007 schválila strategický plán na léta 2007-2013, ve kterém si určila cíle, kterých chce dosáhnout a přispět tak k rozvoji obce. Prioritou je, aby udržitelnost obce vycházela z předpokládaného počtu obyvatel, který se pro rok 2010 pohybuje v rozmezí 700-750 obyvatel. Nejdůležitějším bodem ve strategickém plánu obce je zpracování projektové dokumentace na kanalizaci a čističku odpadních vod, zabezpečení stavebního povolení a finančních prostředků pro realizaci. Dalším důležitým bodem jsou sta-

vební úpravy budovy ZŠ a MŠ Mikulůvka, která je v nevyhovujícím stavu, jelikož do budovy zatéká a také je nutná modernizace učeben za účelem zvýšení kvality školského zařízení. V obci je dále nutné opravit koupaliště, starodávnou zvonici, rozhlas či autobusové zastávky. V roce 2009 byl schválen nový územní plán na dobu 10 let, kde jsou vymezeny možnosti zastavění území, vyčlenění zón pro podnikání a předpoklad sítí, především elektrizace. [29]

5.2 Správa obce

Obec Mikulůvka je územní samosprávná jednotka v hranicích obce v souladu s § 1 zákona číslo 128/2000 Sb. Posláním obce je zajištění veřejné správy na svém území, případně výkon státní správy v územním obvodu a za podmínek stanovených zákonem. Organizační strukturu obce tvoří:

- **místní samospráva** – starostka: Naděžda Geržová, místostarosta: Radomír Novosád,
- **členové zastupitelstva** – Zdenka Janušová, Pavel Kalčák, Květa Klimková, Miroslav Marek, Ing. Zdeněk Marek, Pavla Marková, Irena Nečasová, Irena Škrlová, Zdenka Zdráhalová,
- **finanční výbor** – předseda: Pavel Kalčák, členové: Miroslav Marek, Zdenka Zdráhalová,
- **kontrolní výbor** – předseda: Pavla Marková, členové: Irena Nečasová, Irena Škrlová.

Za chod obce zodpovídá 11 členů zastupitelstva. Podle zákona mají zastupitelé nárok na měsíční odměnu, v obci Mikulůvka ji však pobírá pouze starostka, místostarosta, předsedové výborů a kronikářka. Ostatní členové zastupitelstva odměny nepobírají.

Obecní úřad dále zaměstnává na plný pracovní úvazek účetní, administrativní pracovníci a hospodářského pracovníka. V obci působí také několik firem a živnostníků, většina obyvatel však dojíždí za prací do Valašského Meziříčí a na Vsetín.

V roce 1999 uplynulo 150 let od založení školy a v roce 2002 obec oslavila 350 let od svého vzniku. [29]

5.3 Analýza aktiv a pasiv obce

5.3.1 Aktiva obce

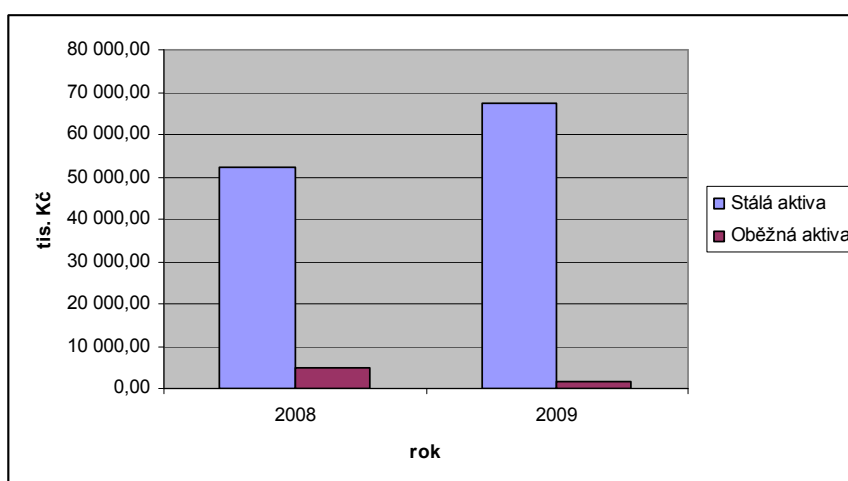
Aktivní stranu rozvahy obce tvoří stálá aktiva a oběžná aktiva. Přehled o poměru těchto dvou stran nám udává následující tabulka.

	2008		2009	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Stálá aktiva	52 184,80	91,29	67 503,50	97,58
Oběžná aktiva	4 980,44	8,71	1 677,00	2,42
Celkem	57 165,24	100,00	69 180,50	100,00

Tabulka 2 Struktura stálých a oběžných aktiv v jednotlivých letech [29]

Jak můžeme vidět, v analyzovaných letech značně převládá podíl stálých aktiv, které mají rostoucí charakter, nad oběžnými aktivy, které mají naopak klesající charakter. Tento vývoj lze považovat za pozitivní, jelikož vysoký podíl oběžných aktiv by vázal finanční prostředky a tím by vznikaly zbytečné náklady.

V roce 2009 vzrostla stálá aktiva o více než 6%, naopak oběžná aktiva se o toto procento snížila. Nárůst se projevil zejména v dlouhodobém hmotném majetku – stavby o necelých 13 mil. Kč, především vlivem uskutečnění projektu dotovaného z fondů EU ve výši 8 mil. Kč., zbytek byl financován z oběžných aktiv – běžného účtu a pasiv – dlouhodobého úvěru. Nárůst stálých aktiv byl dále způsoben pořízením dlouhodobého nehmotného majetku.

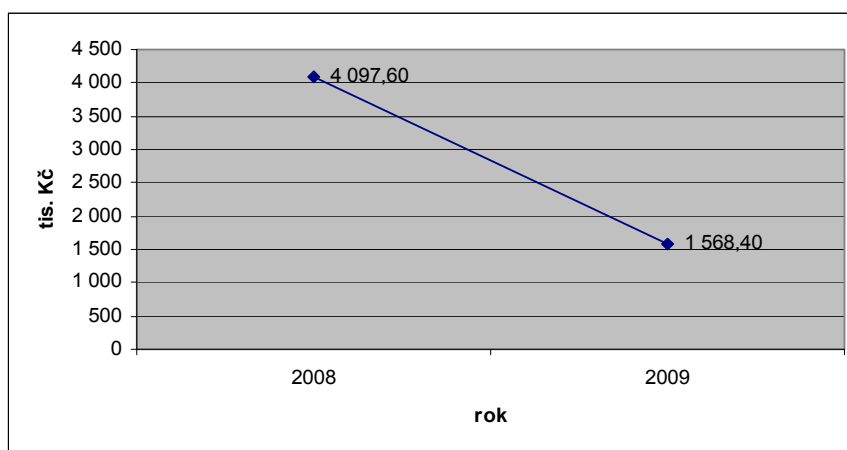
Graf 5 Struktura stálých a oběžných aktiv v roce 2008 a 2009
[vlastní zdroj]

Důležitou položkou aktiv je samozřejmě běžný účet obce. Přehled o jeho vývoji zobrazuje následující tabulka a posléze i graf.

(tis. Kč)	2008	2009
Běžný účet	4 097,60	1 568,40

Tabulka 3 Vývoj finančních prostředků na běžném účtu v jednotlivých letech [29]

Jak je patrné z tabulky, prostředky na běžném účtu v roce 2009 výrazně poklesly. Jak již bylo uvedeno, změna byla způsobena především spolufinancováním projektu Rekonstrukce a znovuoživení sportovišť Mikulůvka. Na účtu i nadále zbývá dostatek peněžních prostředků na financování běžných aktivit obce, placení faktur či splácení úvěru.

Graf 6 Vývoj finančních prostředků na běžném účtu v roce 2008 a 2009 [vlastní zdroj]

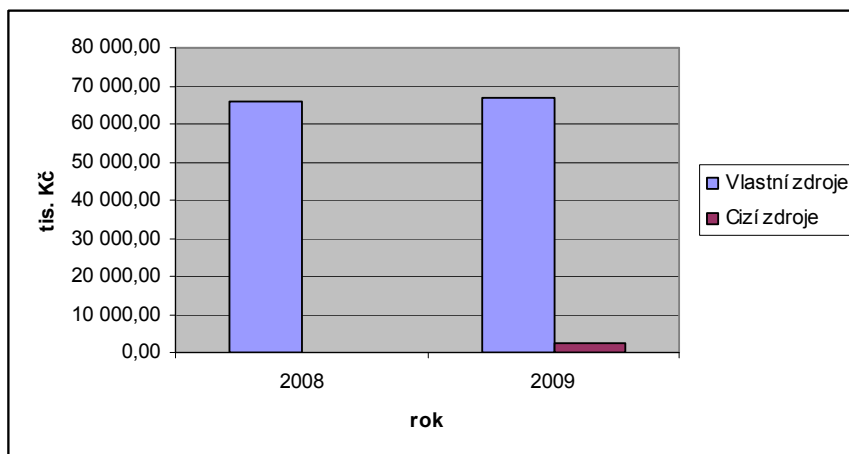
5.3.2 Pasiva obce

Pasivní strana rozvahy obce je tvořena vlastními zdroji a cizími zdroji. Přehled o zdrojích krytí nalezneme v následující tabulce.

	2008		2009	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%
Vlastní zdroje	66 042,50	99,97	66 958,30	96,79
Cizí zdroje	221,90	0,03	2 222,30	3,21
Celkem	66 264,40	100,00	69 180,60	100,00

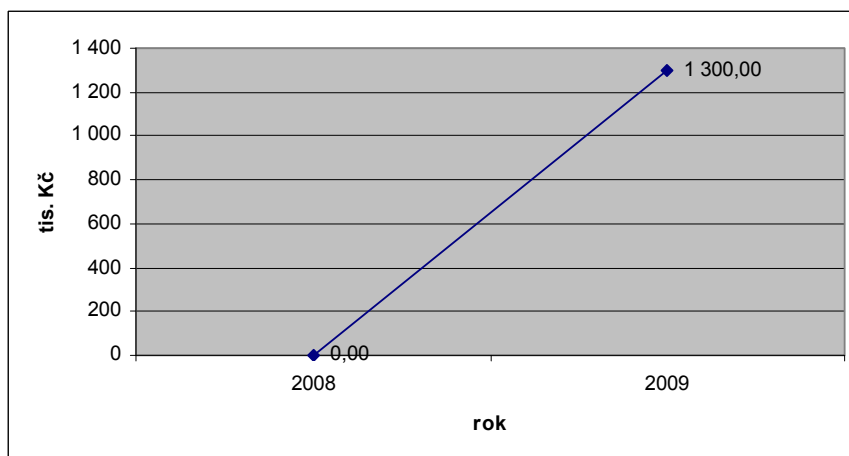
Tabulka 4 Struktura vlastních a cizích zdrojů v jednotlivých letech [29]

Vlastní zdroje obce jasně převažují nad cizími zdroji obce. Tento poměr lze považovat za pozitivní, na druhé straně však financování vlastními zdroji bývá dražší než cizími zdroji. V roce 2008 byl podíl cizích zdrojů naprosto nepatrný, pouhých 221 900 Kč z celkových pasiv 66 264 400 Kč. V roce 2009 podíl cizích zdrojů vzrostl na 3,21%, což bylo způsobeno přijetím dlouhodobého úvěru 1 300 000 Kč, který obec použila na opravu havarijního stavu sportovní haly a stavební úpravy na Sportovišti Mikulůvka.

Graf 7 Struktura vlastní a cizích zdrojů v roce 2008 a 2009
[vlastní zdroj]

Výši dlouhodobých bankovních úvěrů znázorňuje následující graf. V roce 2008 obec složila poslední splátku úvěru ve výši 89 440 Kč, který čerpala u KB a.s. Vsetín. V roce 2009 přijala dlouhodobý bankovní úvěr ve výši 1 300 000 Kč. Obec Mikulůvka bude tento úvěr splácet do roku 2014, roční splátka bude činit 270 000 Kč při současné úrokové míře 4,8%.

Graf 8 Vývoj dlouhodobých bankovních úvěrů v roce 2008 a 2009 [vlastní zdroj]

5.4 Finanční páka

Pomocí finanční páky neboli míry zadluženosti je možné porovnávat cizí a vlastní zdroje. Tento ukazatel říká, že využití cizích zdrojů je levnější než využití vlastních zdrojů, avšak více rizikové. [6]

(tis. Kč)	2008	2009
Vlastní zdroje	66 042,50	66 958,30
Cizí zdroje	221,90	2 222,30
Míra zadluženosti	0,33%	3,31%

Tabulka 5 Ukazatel finanční páky v jednotlivých letech [29]

Z tabulky vyplývá, že míra zadluženosti obce je velice nízká, doporučená hodnota se pohybuje okolo 30%. Obec je při žádosti o úvěr pro banku dostatečně solventním klientem. Obec kryje svůj majetek zejména vlastními zdroji, dává tak přednost bezpečnějšímu způsobu financování, což je u územních samosprávních celků preferováno.

5.5 Zlaté pravidlo financování

Toto pravidlo říká, že dlouhodobý majetek by měl být kryt dlouhodobými zdroji. Při výsledku nižším než 1 je dlouhodobý majetek kryt krátkodobými zdroji, vznikají problémy s úhradou závazků. Při hodnotě vyšší než 1,5 je krátkodobý majetek kryt drahými dlouhodobými zdroji. [6]

(tis. Kč)	2008	2009
Vlastní kapitál + Dlouhodobé závazky + Dlouhodobé bankovní úvěry	66 042,50	68 258,30
Dlouhodobá aktiva	52 184,80	67 503,50
Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji	1,27	1,01

Tabulka 6 Zlaté pravidlo financování v jednotlivých letech [29]

Jak je patrné z tabulky, obec dodržela zlaté pravidlo financování v roce 2008 i 2009 a pohybuje se v doporučených hodnotách. Nemá tedy problémy s úhradou svých závazků ani nevynakládá zbytečné náklady na krytí majetku dlouhodobými zdroji.

5.6 Příjmy a výdaje obce

5.6.1 Rok 2008

Hospodaření obce v roce 2008 vycházelo ze schváleného rozpočtu pro tento rok (viz příloha P I), později se řídilo 8 změnami rozpočtu odsouhlasenými zastupitelstvem obce.

Rozpočet byl navýšen v příjmové části o 411 000 Kč, ve výdajové části o 840 000 Kč. Nárůst byl oproti schválenému rozpočtu v **daňových příjmech**, a to v dani z příjmů právnických osob a dani z přidané hodnoty. V **nedaňových příjmech** vznikl nárůst zejména vratkami za energie (elektrina, plyn, voda) a pojištění, dále za služby na koupališti a příjmy z úroků. Ve **výdajích** vznikly úpravy především při rekonstrukci Obecního úřadu a koupaliště, menší nárůst vznikl při opravě místních komunikací, opravách na požární zbrojnici a místním hřbitově. Obec v roce 2008 hospodařila se ziskem.

Celkové příjmy	6 655 714,06
Celkové výdaje	4 879 968,96
Hospodářský výsledek	+ 1 775 745,10

Tabulka 7 Výsledek hospodaření obce Mikulůvka za rok 2008 [29]

Poskytnutí dotací, půjček a finančních výpomocí:

- neinvestiční dotace na volby do zastupitelstva kraje – 20 000 Kč, dotace byla vyčerpána v souladu s podmínkami poskytnutí,
- neinvestiční dotace do rozpočtu obce ze Zlínského kraje – 79 472 Kč, příspěvek na výkon státní správy a školství,
- neinvestiční dotace z úřadu práce Vsetín – 55 500 Kč, prostředky byly použity na vytvoření pracovního místa pracovníka konající veřejně prospěšné práce obce.

Uhrazené splátky dlouhodobě půjčených finančních prostředků:

- půjčka od Zlínského kraje – 153 500 Kč, vrácena půjčka na elektroinstalaci a stavební úpravy v ZŠ a MŠ Mikulůvka,
- dlouhodobý úvěr – 89 440 Kč, v tomto roce doplacen poskytnutý úvěr u KB a.s. Vsetín.

Příspěvková organizace ZŠ a MŠ Mikulůvka hospodařila v roce 2008 dle schváleného rozpočtu, z prostředků zřizovatele a z prostředků MŠMT. ZŠ a MŠ Mikulůvka vykázala přebytek hospodaření 386,99 Kč a tato částka byla převedena do jejího rezervního fondu. [29]

Celkové příjmy	2 873 045,05
Celkové výdaje	2 872 658,06
Přebytek hospodaření	+ 386,99

Tabulka 8 Výsledek hospodaření ZŠ a MŠ Mikulůvka za rok 2008 [29]

5.6.2 Rok 2009

Hospodaření obce v roce 2009 vycházelo ze schváleného rozpočtu pro tento rok (viz příloha P II), později se řídilo 7 změnami rozpočtu odsouhlasenými zastupitelstvem obce.

Rozpočet byl navýšen v příjmové části o přijaté dotace, převody z rozpočtových účtů, v **daňových příjmech** o daň z přidané hodnoty, v **nedaňových příjmech** o vratky za energie (elektřina, plyn, voda), za služby na koupališti a úroky z účtů. Ve **výdajích** byly úpravy při rekonstrukci Obecního úřadu, vybudování Sportoviště, poradenství v lesním hospodářství, výdaje na cestovní ruch, kanalizace obce – vypracování projektové dokumentace, výdaje na veřejné osvětlení, územní plán, volby do Evropského parlamentu, pojištění majetku a opravy střechy školy. Do rozpočtu byly zapracovány přijaté i vrácené krátkodobé půjčky a dlouhodobý úvěr u KB a.s. Obec v roce 2009 hospodařila se ztrátou.

Celkové příjmy	15 268 737,84
Celkové výdaje	18 427 009,48
Hospodářský výsledek	- 3 158 271,64

Tabulka 9 Výsledek hospodaření obce Mikulůvka za rok 2009 [29]

Poskytnutí dotací, půjček a finančních výpomocí:

- neinvestiční dotace na volby do Evropského parlamentu – 20 000 Kč, dotace byla čerpána v souladu s podmínkami poskytnutí dotace,
- neinvestiční dotace do rozpočtu obce ze Zlínského kraje – 81 900 Kč, příspěvek na výkon statní správy a školství,

- neinvestiční dotace z úřadu práce Vsetín – 48 000 Kč, prostředky byly použity na vytvoření nového pracovního místa administrativní pracovnice obce,
- neinvestiční dotace na Czech Point – 74 766 Kč, prostředky byly použity v souladu s podmínkami poskytnutí dotace a nevyužité prostředky byly vráceny na účet Krajského úřadu Zlínského kraje v tomto roce,
- dotace z regionální rady regionu Střední Morava – 8 388 265,99 Kč, dotace byla použita na Rekonstrukci a znovuoživení sportovišť Mikulůvka a byla čerpána v souladu s podmínkami poskytnutí dotace,
- investiční dotace na Územní plán Mikulůvka – 100 000 Kč, dotace byla čerpána v souladu s podmínkami pro poskytnutí dotace a použita na daný účel,
- dlouhodobý úvěr od Komerční banky a.s. na Sportoviště Mikulůvka – 1 300 000 Kč, úvěr byl poskytnut na opravu havarijního stavu sportovní haly a stavební úpravy na Sportovišti Mikulůvka, úvěr bude splacen v roce 2014.

Uhrazené splátky dlouhodobě půjčených finančních prostředků:

- půjčka od Zlínského kraje – 71 000 Kč, vrácena finanční výpomoc na rekonstrukci školní kuchyně v ZŠ a MŠ Mikulůvka,
- desetiletá půjčka na opravy a modernizaci bytového fondu – 600 000 Kč, poskytnuta prostřednictvím Okresního úřadu Vsetín v roce 1999, vrácena Státnímu fondu rozvoje bydlení Praha v roce 2009.

Příspěvková organizace ZŠ a MŠ Mikulůvka hospodařila v roce 2009 dle schváleného rozpočtu, z prostředků zřizovatele a z prostředků MŠMT. ZŠ a MŠ Mikulůvka vykázala přebytek hospodaření 10 655,35 Kč a tato částka byla převedena do jejího rezervního fondu. [29]

Celkové příjmy	3 179 571,10
Celkové výdaje	3 168 915,75
Přebytek hospodaření	+ 10 655,35

Tabulka 10 Výsledek hospodaření ZŠ a MŠ Mikulůvka za rok 2009 [29]

6 REALIZOVANÝ PROJEKT FINANCOVANÝ Z FONDŮ EU - REKONSTRUKCE A ZNOVUOŽIVENÍ SPORTOVIŠŤ MIKULŮVKA

Rekonstrukce a znovuoživení sportovišť Mikulůvka byl prvním, významně realizovaným projektem v obci, který byl financován z fondů Evropské unie. O tuto dotaci bylo žádáno již od roku 2003 vždy prostřednictvím specializovaných agentur, avšak získání finančních prostředků bylo úspěšné až v roce 2008 v rámci třetí výzvy ROP NUTS II za pomoci projektové agentury VIA sídlící ve Valašském Meziříčí.

Projekt přispívá ke globálnímu cíli Regionálního operačního programu NUTS II Střední Morava, jímž je zvýšení ekonomické vyspělosti, zlepšení konkurenceschopnosti regionu a životní úrovně jeho obyvatel. Projekt je zároveň v souladu s prioritní osou 2 – Integrovaný rozvoj a obnova regionu, oblasti podpory 2.3 – Rozvoj venkova, podoblast podpory 2.3.2 – Sociální infrastruktura.

Žadatelem projektu byla obec Mikulůvka v čele se statutárním zástupcem obce Naděždou Geržovou a partnerem projektu byl Svazek obcí Mikroregion Valašskomeziříčsko-Kelečsko, jelikož obec Mikulůvka je aktivním členem Mikroregionu v jehož rámci realizuje řadu projektů. Partner projektu byl zapojen do provozní fáze projektu tzn. poradenství v oblasti publicity, zprostředkování komunikace mezi žadatelem a partnerem projektu, příprava podkladů požadovaných ze strany partnera nebo žadatele.

6.1 Cíle projektu

Projekt reagoval na neexistenci odpovídající sociální infrastruktury pro trávení volného času v obci Mikulůvka a jejím okolí. Dostatečné zázemí pro trávení volného času, pro sport a kulturu je jedním z klíčových standardů občanské vybavenosti.

Obec Mikulůvka má v současnosti 680 obyvatel a je považována za lokální středisko i obyvateli okolních obcí, především pak obcemi Oznice a Jarcová. Mikulůvka leží při spojnici dvou oblastních měst Valašské Meziříčí a Vsetín. Obec je v širokém okolí známá tradicí kulturních akcí a místní venkovní koupaliště slouží k aktivnímu trávení volného času také obyvatelům města Valašské Meziříčí.

Žadatel projektu - obec Mikulůvka - se snažila poptávku po volnočasových aktivitách jak ze strany svých obyvatel, tak ze strany ostatních cílových skupin maximálně uspokojit, a proto se rozhodla realizovat tento projekt.

Cílem projektu bylo znovuoživení veřejných sportovišť a zajištění moderní víceúčelové infrastruktury v obci Mikulůvka. Projekt zahrnoval rekonstrukci stávající sportovní haly, vybudování víceúčelového hřiště (tenisový, nohejbalový a volejbalový kurt), výstavbu přírodní tribuny, výstavbu a rekonstrukci venkovního zázemí, úpravu přístupové infrastruktury (bezbariérové chodníky a komunikace) a instalaci venkovního osvětlení. Bylo tak vytvořeno komplexní zázemí pro poskytování služeb a zajištění sportovního vyžití na veřejně přístupných sportovištích všem cílovým skupinám a pro pořádání kulturních, společenských a sportovních akcí.

Cíl projektu byl splněn, což vedlo ke zlepšení kvality života v obci Mikulůvka, přilehlých obcích a Mikroregionu Valašskomeziříčsko-Kelečsko.

6.2 Financování projektu

Celkové výdaje projektu Rekonstrukce a znovuoživení sportovišť Mikulůvka činily 10 757 002 Kč, z nichž způsobilé výdaje celkem byly 9 320 296 Kč a nezpůsobilé výdaje celkem 1 436 706 Kč. Podrobnější rozpočet výdajů nalezneme v příloze P III.

6.2.1 Způsobilé a nezpůsobilé výdaje

Způsobilé výdaje byly tvořeny zejména publicitou projektu – 57 000 Kč, náklady na zpracování projektové dokumentace agenturou VIA – 69 900 Kč a největší položku tvořily výdaje na stavební část a nákup technologií – 9 193 396 Kč.

Zdroj financování	Výdaje	
	%	Kč
Evropská unie	85,00	7 922 251,00
Česká republika	5,00	466 015,00
Žadatel (obec)	10,00	932 030,00
Celkem	100,00	9 320 296,00

Tabulka 11 Zdroje financování způsobilých výdajů [29]

Nezpůsobilé výdaje byly tvořeny náklady, které vznikly v průběhu realizace projektu a nebylo s nimi kalkulováno. Jednalo se především o náklady spojené s výměnou venkov-

ních kabelových rozvodů, přípojky vodovodu, odvodnění a zaizolování stavby haly apod. Podrobné členění těchto výdajů nalezneme v příloze P III.

6.2.2 Financování a kofinancování projektu

Jelikož je dotace z fondů EU vyplácena až po ukončení etapy nebo celého projektu, je třeba využít tzv. překlenovacího úvěru. Obec Mikulůvka využila municipálního úvěru KB, který je určen výhradně krajům, městům a obcím ČR. Jednalo se o střednědobý úvěr, který se používal k přímým platbám na účet dodavatele na základě předložených dokladů (např. faktura, kupní smlouva apod.). Úvěr byl čerpán a splácen postupně ve smluvně dohodnutých termínech.

Obec Mikulůvka měla povinnost projekt spolufinancovat, v jejím případě činil podíl 10% - 932 030 Kč. V průběhu stavby vznikly již zmíněné nezpůsobilé výdaje, jež bylo také třeba uhradit. Na kofinancování projektu neměla obec dostatek vlastních zdrojů, proto se rozhodla využít úvěru komerční banky. Jedná se o střednědobý úvěr po dobu 5 let ve výši 1 300 000 Kč. V letech 2010-2014 bude ročně splaceno 270 000 Kč při současné úrokové sazbě 4,8%.

6.3 Realizace projektu

Projekt byl uskutečněn v rámci zhruba 16 měsíců. Klíčové aktivity projektu byly realizovány v období od 1. července 2008 do 30. září 2009. Projekt lze rozčlenit podle postupu výstavby do několika etap:

1. Výběrové řízení na dodavatele stavby
2. Výstavba víceúčelového objektu
3. Stavební úpravy sportovní haly
4. Úprava víceúčelových hřišť
5. Úprava přístupové infrastruktury
6. Výstavba a rekonstrukce venkovního zázemí

Podrobný harmonogram realizace projektu a finanční plán – podání jednotlivých žádostí o platbu za každou etapu projektu jsou patrné z přílohy P IV.

Realizace projektu vytvořila podmínky pro naplňování návazných neinvestičních projektů z oblasti rozvoje lidských zdrojů a vzdělávání. V oblasti pořádání společenských akcí se předpokládá intenzivní spolupráce s partnerem Svazkem obcí Mikroregionu Valašskomeziříčsko-Kelečsko a případně potenciálními partnery (zájmová a sportovní sdružení). [29]

6.4 Přínosy dotace pro obec

Realizace projektu Rekonstrukce a znovuoživení sportovišť Mikulůvka znamenala pro obec mnoho přínosů, které jsem rozdělila do několika skupin – přínos finanční, přínos organizační a přínos pro obyvatele. Jednotlivé přínosy budu následně charakterizovat.

6.4.1 Přínos finanční

Přínos finanční představuje oblasti, ve kterých obec realizací projektu přímo či nepřímo finanční prostředky ušetřila, získala nebo získá. Jedná se zejména o tyto přínosy:

- pokud by nebyla získána dotace a realizován projekt, bylo by nutné investovat do oprav sportovně-spoločenského komplexu, především pak haly. Bylo tak ušetřeno bezmála 2,5 mil. Kč, které budou použity na opravy ostatního majetku v obci – rozhlasu, autobusových zastávek či starodávné zvonice,
- víceúčelové hřiště bylo vybudováno na pozemku obce, který by nemohl být využit jiným způsobem, jelikož se nachází na sesuvném místě a mimo dopravní komunikaci – ušetřily se náklady na výkup pozemků od soukromých majitelů,
- obec je zřizovatelem základní a mateřské školy, která musela dojíždět za sportovními aktivitami do okolních vesnic či měst – ušetří se náklady na dopravu a případné poplatky za užití sportovišť,
- finanční prostředky budou získány za pronájem hřiště a přilehlých budov při pořádání kulturních a společenských akcí,
- propojením místního koupaliště a víceúčelového hřiště se rozšíří nabídka volnočasových aktivit a služeb pro návštěvníky okolních vesnic a měst,
- obec zvýšila svou atraktivitu pro potenciální nově se stěhující osoby – místo k příjemnému životu a práci, vysoký životní standard,
- obec se zviditelnila publicitou projektu – přilákání nových investorů.

6.4.2 Přínos organizační

Tento přínos spočívá především ve zkvalitnění a zefektivnění práce zastupitelů a zaměstnanců obce a v získání znalostí, dovedností a zkušeností v oblasti čerpání podpory ze strukturálních fondů Evropské unie. Největší organizační přínosy představuje:

- zkvalitnění výkonu správních a samosprávních činností obecních orgánů,
- získání odborných a administrativních znalostí a zkušeností při žádosti o dotaci a jejího následného čerpání – využití při dalších projektech v této oblasti,
- vytvoření vazeb na specializovanou projektovou agenturou – využití při dalších projektech v této oblasti,
- vytvoření metodického pokynu pro výběr dodavatelů, který bude obec používat při všech budoucích výběrových řízeních na dodavatele.

6.4.3 Přínos pro obyvatele

Původní sportovně-společenský komplex byl hojně využíván místní základní a mateřskou školou, areál však postupem času přestal splňovat nároky kladené na moderní zařízení tohoto typu. Občané obce a Mikroregionu taktéž postrádali místo, které by jim sloužilo k aktivnímu trávení volného času a byli nuceni dojíždět do nejbližších měst. Přínosy pro obyvatele tedy představují tyto oblasti:

- občané, především pak děti a mládež nemusí dojíždět za sportovními aktivitami do okolních měst,
- nově vzniklá budova bude sloužit jako první turistická ubytovna v obci a zároveň jako zázemí pro půjčování sportovních potřeb a poskytování občerstvení,
- přírodní tribuna a posezení s krbem bude sloužit k pořádání kulturních a společenských akcí,
- pozitivní vliv na životní prostředí – zlepšení vzhledu, rozšíření upravených ploch a zkulturnění bydlení,
- vznik nového pracovního místa – půl pracovní síly jako správce sportovně-společenského areálu,
- oživení turistického ruchu a zvýšení turistické atraktivnosti obce,

- zlepšení kvality života a spokojenosti obyvatel,
- zlepšení zdravotního stavu obyvatel,
- snížení kriminality mládeže.

6.5 Budoucí využití sportovně-společenského komplexu

Sportovní komplex bude volně přístupný za dodržování podmínek stanovených provozním řádem. Využívat lze sportovní halu s tělocvičnou a sociálním zázemím, fotbalové hřiště či víceúčelové hřiště ke hře volejbalu, nohejbalu, tenisu, badmintonu nebo basketbalu. Víceúčelové hřiště bude zpoplatněn částkou 50 Kč/1 osobu. Do budoucna se plánuje také zpoplatnění sportovní haly, jelikož vznikají náklady v souvislosti s provozem (elektřina, topení, údržba apod.).

Budova s krbem bude sloužit jako půjčovna sportovních potřeb, provozovna občerstvení a turistická ubytovna. Vybudovaný pavilon přiléhající k budově bude sloužit jako ochrana účastníků sportovních akcí nebo hudební skupiny při akcích pořádaných v prostoru sportoviště při nepříznivém počasí. V rámci těchto aktivit jsou řešeny zpevněné plochy, které budou sloužit jako taneční parket a plochy pro odstavení kol. Celá infrastruktura je bezbariérová.

Budou osloveny doposud nezapojené subjekty věnující se volnočasovým aktivitám a vzdělávání s nabídkou partnerství. Na každý rok se sestaví plán hlavních sportovních a kulturních akcí konaných v tomto komplexu. Na sestavení plánu se bude podílet jak obec a různá zájmová a sportovní sdružení zastupující obyvatele obce, tak i Mikroregion. Dále ve spolupráci s partnerem bude obec připravovat neinvestiční projekty z oblasti vzdělávání a rozvoje lidských zdrojů k zajištění dalších aktivit centra.

7 NÁVRH PROJEKTU A DOPORUČENÍ V OBLASTI ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ Z FONDŮ EU

Obec Mikulůvka doposud realizovala jen jeden projekt spolufinancovaný strukturálními fondy EU, již zmíněnou Rekonstrukci a znovuoživení sportovišť Mikulůvka. Vedle této zkušenosti však obec absolvovala i řadu jiných projektů, které byly financovány například ze Státního fondu životního prostředí nebo Programu na podporu obnovy venkova. Jednalo se o projekty jako plošná plynofikace obce Mikulůvka spolu s výstavbou regulační stanice plynu, sanace sesuvu a oprava místní komunikace v důsledku povodňových škod či rekonstrukce elektroinstalace, vodoinstalace, sociálních zařízení a kuchyně v budově ZŠ a MŠ Mikulůvka. Obec lze tedy považovat za velmi zkušenou v oblasti realizace projektů a otevírají se tak další možnosti rozvoje obce nejen prostřednictvím finančních prostředků EU.

Obec Mikulůvka připravuje realizaci několika projektů, které mohou být dotovány ze strukturálních fondů EU. Jedná se především o nástavbu a stavební úpravy ZŠ a MŠ Mikulůvka nebo opravu venkovního koupaliště. Jelikož obec započala přípravnou fázi budování kanalizace a čističky odpadních vod do které musela vložit nemalou investici, je pro obec v současné době prioritní oprava základní a mateřské školy. Proto se dále budu zabývat pouze návrhem tohoto projektu.

7.1 Návrh projektu financovaného z fondů EU – Nástavba, stavební úpravy ZŠ a MŠ Mikulůvka

7.1.1 Základní informace o ZŠ a MŠ Mikulůvka

Základní škola a Mateřská škola Mikulůvka je příspěvková organizace, jejím zřizovatelem je obec Mikulůvka. Je financována ze dvou zdrojů a to:

- **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)** dotuje svými prostředky mzdy pracovníků a základní školní pomůcky dětí, výše prostředků je dána normativně počtem dětí.
- **Obecní úřad** dotuje svými prostředky především provoz budovy a ostatní materiální náklady výuky a vzdělávání.

Základní škola Mikulůvka je škola malotřídního typu, vyučuje se v pěti postupných ročnících ve dvou třídách. Prostory školy jsou kapacitou určeny až pro 50 žáků v základní ško-

le, 28 žáků v mateřské škole v Mikulůvce a 17 žáků v mateřské škole v Oznici, která je detašovaným pracovištěm, a 25 žáků ve školní družině. Do školy dochází žáci obce Mikulůvka, Oznice a Pržno.

Škola vyučuje podle vlastního vzdělávacího programu – Základní vzdělávání – motivační název Svět poznání. S ohledem na omezený počet dětí je charakter výuky vysoce individuální. Škola nabízí také integraci postižených žáků se specifickými poruchami výuky. Od třetí třídy jsou žáci zařazeni do nepovinné výuky cizích jazyků (němčina a angličtina) a nechybí ani výuka základů práce s počítači. Školní družina prohlubuje svou činností především kreativní dovednosti žáků, motivuje a vychovává děti v mnoha oborech lidských činností. Ve školní jídelně je postaráno o zdravou a chutnou stravu. Činnost školy je kromě základní vzdělávací funkce zaměřena i na mimoškolní aktivity. [28]

7.1.2 Popis projektu

Projekt je určen pro žáky ZŠ a MŠ Mikulůvka. Základní školu v současnosti navštěvuje 20 žáků, mateřskou školu 28 dětí. Školu i školku navštěvují nejen místní, ale také děti ze sousední obce Oznice, kde tato vybavenost chybí. Znalost práce na počítači a začátek výuky cizích jazyků již od mateřské školy je požadavek nejen rodičů, ale zároveň nutnost pro rozvoj žáka a celkovou orientaci ve školském učivu.

Pro výuku výpočetní techniky je určen počítačový kout, který je z důvodu nedostatečných prostor instalován v prostorách jídelny. Zároveň se zde nachází i další audiovizuální vybavení školy jako TV, DVD, CD přehrávače apod. především pro výuku cizích jazyků. Současná koncentrace odborných předmětů do prostorů jídelny je z pohledu zajištění moderní výuky absolutně nevyhovující. Způsobuje nesoustředěnost dětí v průběhu výuky a v důsledku neadekvátních podmínek hrozí snižování počtu žáků a jejich odliv do jiných škol nabízejících odpovídající prostory.

Projekt je v souladu s cílem Regionálního operačního programu NUTS II Střední Morava. Konkrétně je zaměřen na realizaci cíle prioritní osy 2 – Zlepšení kvality života v regionu soudržnosti Střední Morava, zvýšení atraktivity regionálních center, měst a obcí, zajištění kvalitní a dostupné sociální služby a příznivých podmínek pro podnikání. Rovněž přispívá k naplnění cíle oblasti podpory 2.3 – Zvýšení kvality života na venkově prostřednictvím investic do rozvoje sociální infrastruktury

Žadatelem o dotaci a zároveň realizátorem projektu je obec Mikulůvka, která je zřizovatelem příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Mikulůvka.

7.1.3 Cíle projektu

Cílem projektu je realizací nástavby přesunout zázemí výuky cizích jazyků a výpočetní techniky do dvou samostatných učeben, vytvořit podmínky pro dosažení úrovně městských základních škol a zabránit tak odlivů dětí do jiných škol. Každá třída bude mít kapacitu 15 míst. Součástí projektu je rovněž modernizace vybavení školy spočívající v nákupu 4 počítačů a jedné interaktivní tabule. Pořízením uvedeného vybavení budou splněny požadavky na poskytování vzdělávání pro potřeby trhu práce a využívání moderních technologií. Nevyčísitelným přínosem je, že na dítě není vytvářen takový psychický tlak, jako když do školy dojíždí, učí se v cizím prostředí a při odchodu ze školy je bez dozoru. Umístěním nástavby nad prostory vstupu do mateřské školy bude zároveň vyřešen problém se špatnou izolací a spádovostí střechy, jelikož do budovy již několik let zatéká.

7.1.4 Financování projektu

Pokud projekt splní kritéria hodnocení a bude vybrán komisí ke schválení, na financování se bude podílet Evropská unie zhruba 80%, Česká republika 5% a podíl obce Mikulůvka bude činit 15%. Celkové odhadované finanční prostředky ke krytí způsobilých výdajů se pohybují okolo 3 417 000 Kč.

Zdroj financování	Výdaje	
	%	Kč
Evropská unie	80,00	2 733 600,00
Česká republika	5,00	170 850,00
Žadatel (obec)	15,00	512 550,00
Celkem	100,00	3 417 000,00

Tabulka 12 Předpokládané zdroje financování způsobilých výdajů [29]

V případě realizace projektu bude obec Mikulůvka spolufinancovat 15%, což představuje částku zhruba 512 550 Kč. Jelikož obec vložila investici do vypracování projektové doku-

mentace na kanalizaci a čističku odpadních vod, nedisponuje vlastními prostředky v takovéto výši a musela by využít střednědobého úvěru u komerční banky.

7.1.5 Přínosy realizace projektu

- modernizace vybavení a zpříjemnění výukových prostor,
- dobrá reputace školy z pohledu výuky cizích jazyků a výpočetní techniky,
- zachování dobré tradice kvalitní práce a individuálního přístupu k jednotlivým žákům,
- zabránění odlivu žáků do městských základních škol,
- pokud nebude docházet k odlivu žáků do jiných škol, finance budou krýt potřeby školy (MŠMT poskytuje dotace podle normativu žáků) a obec ušetření prostředky, které by musela jinak dofinancovat,
- zachování velmi důležité sociální služby pro většinu občanů,
- obec zvýšila svou atraktivitu pro potenciální nově se stěhující osoby, především mladou generaci,
- zachování využití budovy, která by nemohla jinému účelu sloužit,
- nástavba vyřeší problém se zatékáním do budovy.

7.1.6 Rizika nerealizace projektu

- ztráta reputace základní a mateřské školy,
- odliv žáků do městských základních škol,
- obec přestane základní a mateřskou školu dofinancovávat – případné ukončení činnosti tohoto zařízení,
- riziko nedostatku finančních prostředků na potřebné opravy budovy – případné ukončení činnosti tohoto zařízení,
- ztráta důležité sociální služby a atraktivitu pro potenciální nově stěhující se osoby.

7.2 Doporučení pro obec v oblasti čerpání prostředků z fondů EU

Obec Mikulůvka se o získání první dotace snažila přibližně 5 let, postupem času se však v tomto směru zdokonalovala a získávala nové informace. V této části bych chtěla uvést ještě několik rad a doporučení směřujících k obci jako žadateli o dotaci ze strukturálních fondů EU.

1. Podnikatelský záměr musí být kvalitně zpracován, být jasný a obsahovat požadované informace.
2. Musí být jasné představy o celkovém objemu finančních prostředků a obec musí mít dostatečně zajištěné financování z její strany.
3. Musí být jasně popsán harmonogram projektu, aktivity musí být časově vymezeny a určeny termíny zahájení a ukončení.
4. Uvést řešení a přínosy projektu pro obec.
5. Fakta a odhady musí být podloženy studiemi, analýzami či porovnáními.
6. Údaje v jednotlivých žádostech, podnikatelském záměru a ekonomické části musí souhlasit.
7. Žádost o dotaci musí být předložena v požadované formě.
8. Musí být doloženy všechny požadované přílohy a splněny předepsané náležitosti.
9. Musí být splněny podmínky a kritéria zvoleného operačního programu.
10. Využít služeb specializované a zkušené projektové agentury a navázat s ní dlouhodobý kontakt.
11. Dostatečně komunikovat s Fondem v průběhu administrace.

ZÁVĚR

Jako téma své bakalářské práce jsem si vybrala Analýza způsobu využití prostředků strukturálních fondů Evropské unie v obci Mikulůvka. Hlavním cílem bylo analyzovat přínosy a budoucí dopady na obec již realizovaného projektu Rekonstrukce a znovuoživení sportovišť Mikulůvka dotovaného z fondů EU a následně formulovat návrh projektu a doporučení pro další činnost obce v této oblasti. Dílčími cíly bylo objasnit danou problematiku související s tímto tématem.

Teoretickou část jsem rozdělila na dvě poloviny. V první polovině jsem se nejprve zabývala základními principy, fungováním a způsobu financování Evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Poté jsem objasnila plánovací postup a druhy programovacích dokumentů, které jsou zapotřebí k využití finanční prostředků ze strukturálních fondů EU v České republice. Nezbytnou součástí bylo také popsání současného programovacího období 2007-2013. V druhé polovině jsem se zaměřila na vysvětlení postupu získání finančních prostředků z fondů EU, který je nutné bezpodmínečně znát. Jednalo se zejména o objasnění pojmů financování a kofinancování projektu, co je to podnikatelský záměr, jakým způsobem se podává žádost, jaký je průběh hodnocení a výběru projektu a jeho následná realizace, co je to monitoring a jak se realizuje žádost o platbu.

V praktické části jsem nejprve představila obec Mikulůvka a analyzovala její současnou situaci, především z pohledu aktiv, pasiv, příjmů a výdajů. Tato analýza prokázala, že obec je finančně vyrovnaná, stabilní a přidělené finanční prostředky vynakládá na definované cíle. Poté jsem se zaměřila na popsání realizovaného projektu Rekonstrukce a znovuoživení sportovišť Mikulůvka dotovaného z fondů EU, především jeho cílů, realizace a způsobu financování. Z realizace tohoto projektu vyllynulo obci mnoho přínosů zejména finančních, organizačních a přínosů pro obyvatele. Také vliv na budoucnost obce lze hodnotit jako vysoce pozitivní. V závěru bakalářské práce jsem se pokusila o zjednodušený návrh projektu Nástavby, stavebních úprav ZŠ a MŠ Mikulůvka dotovaného ze strukturálních fondů EU. Zhodnotila jsem současnou situaci základní a mateřské školy ze které vyplývá, že základní škola disponuje nevyhovujícími prostory pro výuku cizích jazyků a výpočetní techniky a že je také třeba opravit izolaci a spádovost střechy, jelikož do budovy již několik let zatéká. V návrhu jsem tedy vytyčila hlavní cíle projektu, nastínila celkové prostředky ke krytí způsobilých výdajů a jejich zdroje financování, zhodnotila přínosy a rizika, které může realizace či nerealizace projektu vyvolat. Nakonec jsem připojila několik rad a

doporučení pro další činnosti obce v oblasti čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU.

Obec Mikulůvka je rozvíjející se obec se schopným vedením v čele. Věřím, že tato bakalářská práce přispěje obci k rozšíření poznatků v této oblasti a bude inspirací pro získání další finanční podpory ze strukturálních fondů EU, která by obci pomohla v dalším vývoji.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

MONOGRAFICKÉ ZDROJE:

- [1] HRDÝ, M. *Hodnocení ekonomické efektivity investičních projektů EU*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2006. 204 s. ISBN 80-7357-137-4.
- [2] KADEČKA, S., PRŮCHA, P. *Správní právo – obecná část*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2004. 74 s. ISBN 80-210-3600-1.
- [3] KÖNIG, P., LACINA, L. *Rozpočet a politiky Evropské unie*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2004. 374 s. ISBN 80-7179-846-0.
- [4] MAREK, P., KANTOR T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principál, 2007. 210 s. ISBN 978-80-87029-13-8.
- [5] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Fondy EU: Glosář základních pojmů*. 1. vyd. Praha: Odbor vnějších vztahů, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2005. 79 s. ISBN 80-239-6121-7.
- [6] PAVELKOVÁ D., KNÁPKOVÁ A. *Podnikové finance*. 1. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007. 293 s. ISBN 978-80-7318-593-0.
- [7] PŘICHYSTAL, A. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU aneb JAK UVAŘIT DOBRÝ PROJEKT*. 1. vyd. Nymburk: Vega-L, 2008. 153 s. ISBN 978-80-86757-94-0.
- [8] VILAMOVÁ, Š. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie: praktický průvodce*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 200 s. ISBN 80-247-1194-X.
- [9] VILAMOVÁ, Š. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2004. 196 s. ISBN 80-247-0828-0.
- [10] WOKOUN, R. *Strukturální fondy a obce I*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2006. 146 s. ISBN 80-7357-138-2.

INTERNETOVÉ ZDROJE:

- [11] *ArtsInstitute* [online]. 2010 [cit. 2010-02-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.institutumeni.cz/index.php?cmd=page&id=577>>.
- [12] *BusinessInfo.cz* [online]. 1997-2010 [cit. 2010-02-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/rozvoj-regionu/nomenklatura-uzemnich-statistickych/1001179/6584/>>.
- [13] *BusinessInfo.cz* [online]. 1997-2010 [cit. 2010-02-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/regionalni-a-strukturalni-politika/1000521/4283/>>.
- [14] *BusinessInfo.cz* [online]. 1997-2010 [cit. 2010-03-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zdroje-financovani-z-eu-2007-2013/jak-na-dotaci-z-fondu-eu/1001573/51780/>>.
- [15] *CzechInvest* [online]. 1994-2010 [cit. 2010-03-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.czechinvest.org/data/files/pokyny-pro-zadatele-obecna-cast-1401-cz.pdf>>.
- [16] *EurActiv.cz* [online]. 2008 [cit. 2010-02-16]. Dostupný z WWW: <<http://www.euractiv.cz/strukturalni-fondy>>.
- [17] *EurActiv.cz* [online]. 2008 [cit. 2010-03-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.euractiv.cz/aktualni-vyzvy>>.
- [18] *Euroskop.cz* [online]. 2005 [cit. 2010-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/675/sekce/hospodarska-a-socialni-soudrznost/>>.
- [19] *Euroskop.cz* [online]. 2005 [cit. 2010-02-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.euroskop.cz/83/sekce/evropska-investicni-banka/>>.
- [20] *Fondy Evropské unie* [online]. 2007 [cit. 2010-02-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>>.
- [21] *Fondy Evropské unie* [online]. 2007 [cit. 2010-02-16]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU>>.

- [22] *Fondy Evropské unie* [online]. 2007 [cit. 2010-03-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2004-2006>>.
- [23] *Fondy Evropské unie* [online]. 2007 [cit. 2010-03-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013>>.
- [24] *Malé a střední podniky* [online]. 2004-2009 [cit. 2010-03-13]. Dostupný z WWW: <<http://www.vokac.cz/fondy/banky-fondy.html>>.
- [25] *Mikulůvka* [online]. 2002 [cit. 2010-03-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.mikuluvka.cz/main.php>>.
- [26] *Regionální operační program Střední Morava* [online]. 2008 [cit. 2010-03-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.rr-strednimorava.cz/pro-zadatele>>.
- [27] *Slovácko – Úplný průvodce regionem* [online]. 2008 [cit. 2010-03-28]. Dostupný z WWW: <<http://www.slovacko.cz/lokalita/393/>>.
- [28] *Základní škola a Mateřská škola Mikulůvka* [online]. 2008 [cit. 2010-04-07]. Dostupný z WWW: <<http://www.zsmikuluvka.wz.cz/index.php?od=0>>.

INTERNÍ MATERIÁLY:

- [29] *Vnitropodnikové materiály obce Mikulůvka.*

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

apod.	A podobně
a.s.	Akciová společnost
CSF	Rámec podpory společenství
č.	Číslo
ČR	Česká republika
EIB	Evropská investiční banka
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EUR	Euro
HDP	Hrubý domácí produkt
HSS	Hospodářská a sociální soudržnost
KB	Komerční banka
Kč	Koruna česká
km	kilometr
mil.	Milion
mld.	Miliarda
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
např.	Například
NOK	Národní orgán pro koordinaci
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek

OP	Operační program
RDP	Národní rozvojový plán
ROP	Regionální operační program
ŘKV	Řídící a koordinační výbor
Sb.	Sbírka
SOZS	Strategické obecné zásady Společenství
SPD	Jednotný programový dokument
tis.	Tisíc
tzn.	To znamená
tzv.	Takzvaný
ZŠ	Základní škola
ŽOPL	Žádost o platbu

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1 Oblasti NUTS II a NUTS III České republiky</i>	<i>15</i>
<i>Obrázek 2 Znak obce</i>	<i>37</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1 Tři hlavní úrovně regionálního členění území.....</i>	14
<i>Tabulka 2 Struktura stálých a oběžných aktiv v jednotlivých letech</i>	39
<i>Tabulka 3 Vývoj finančních prostředků na běžném účtu v jednotlivých letech</i>	40
<i>Tabulka 4 Struktura vlastních a cizích zdrojů v jednotlivých letech</i>	40
<i>Tabulka 5 Ukazatel finanční páky v jednotlivých letech</i>	42
<i>Tabulka 6 Zlaté pravidlo financování v jednotlivých letech.....</i>	42
<i>Tabulka 7 Výsledek hospodaření obce Mikulůvka za rok 2008.....</i>	43
<i>Tabulka 8 Výsledek hospodaření ZŠ a MŠ Mikulůvka za rok 2008.....</i>	44
<i>Tabulka 9 Výsledek hospodaření obce Mikulůvka za rok 2009.....</i>	44
<i>Tabulka 10 Výsledek hospodaření ZŠ a MŠ Mikulůvka za rok 2009.....</i>	45
<i>Tabulka 11 Zdroje financování způsobilých výdajů</i>	47
<i>Tabulka 12 Předpokládané zdroje financování způsobilých výdajů</i>	54

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1 Alokace fondů EU mezi tématické operační programy cíle Konvergence 2007-2013</i>	25
<i>Graf 2 Alokace fondů EU mezi regionální operační programy cíle Konvergence 2007-2013</i>	25
<i>Graf 3 Alokace fondů EU mezi operační programy pro Prahu v cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost 2007-2013</i>	26
<i>Graf 4 Alokace fondů EU mezi operační programy v cíli Evropská územní spolupráce 2007-2013</i>	27
<i>Graf 5 Struktura stálých a oběžných aktiv v roce 2008 a 2009</i>	39
<i>Graf 6 Vývoj finančních prostředků na běžném účtu v roce 2008 a 2009</i>	40
<i>Graf 7 Struktura vlastní a cizích zdrojů v roce 2008 a 2009</i>	41
<i>Graf 8 Vývoj dlouhodobých bankovních úvěrů v roce 2008 a 2009</i>	41

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: ROZPOČET OBCE PRO ROK 2008	68
PŘÍLOHA P II: ROZPOČET OBCE PRO ROK 2009.....	69
PŘÍLOHA P III: ROZPOČET ZPŮSOBILÝCH A NEZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ	70
PŘÍLOHA P IV: HARMONOGRAM REALIZACE PROJEKTU	71

PŘÍLOHA P I: ROZPOČET OBCE PRO ROK 2008

kód	označení	příjmy	výdaje
1111	Daň FO ze závislé činnosti	800000	
1112	Daň FO z SVC	500000	
1113	Daň FO z kapitálových výnosů	50000	
1121	Daň z právnických osob	1100000	
1211	DPH	1500000	
1337	Poplatek za likvidaci odpadu	230000	
1341	Poplatek ze psů	15000	
1361	Správní poplatky	5000	
1511	Daň z nemovitostí	200000	
4112	Dotace do rozpočtu		
1031	Lesní hospodářství		5000
2143	Cestovní ruch		10000
2119	SME		
2212	Místní komunikace	1000	100000
2221	Dopravní obslužnost		33000
2310	Voda		
2321	Kanalizace		610000
3111	MS		
3113	Škola		518000
3314	Knihovna	1000	6000
3319	Kronika		3000
3341	Rozhlas	1000	50000
3399	Kultura	1000	20000
3412	Sportovní hala + hřiště	13000	200000
3429	Koupaliště		310000
3631	Veřejné osvětlení		65000
3632	Pohřebnictví	1000	3000
3633	Plyn	110000	
3635	Územní plán		
3636	Digitální mapa		1000
3639	Územní rozvoj		10000
3721	Nebezpečný odpad		30000
3722	Komunální odpad a EKO-KOM	27000	327000
3745	Veřejná zeleň		50000
5512	Hasiči		50000
6112	Zastupitelstvo obce		700000
6171	Obecní úřad	40000	1200000
6310	Úroky a poplatky z účtu	5000	5000
6320	Pojištění majetku		24000
6409	Příspěvky		14000
8124	Splátky		256000
	CELKEM	4600000	4600000

PŘÍLOHA P II: ROZPOČET OBCE PRO ROK 2009

kód	označení	příjmy	výdaje
1111	Daň FO ze závislé činnosti	800000	
1112	Daň FO z SVC	500000	
1113	Daň FO z kapitálových výnosů	50000	
1121	Daň z právnických osob	1300000	
1211	DPH	1600000	
1337	Poplatek za likvidaci odpadu	230000	
1341	Poplatek ze psů	15000	
1361	Správní poplatky	7000	
1511	Daň z nemovitostí	200000	
4112	Dotace do rozpočtu		
1031	Lesní hospodářství		5000
2143	Cestovní ruch		5000
2212	Místní komunikace		100000
2221	Dopravní obslužnost		33000
2310	Voda		
2321	Kanalizace		60000
3113	Skola		408000
3314	Knihovna	1000	10000
3319	Kronika		5000
3341	Rozhlas	1000	180000
3399	Kultura	1000	20000
3412	Sportovní hala + hřiště	14000	1100000
3429	Koupaliště		80000
3631	Veřejné osvětlení		60000
3632	Pohřebnictví	1000	3000
3633	Plyn		100000
3635	Uzemní plán		220000
3636	Digitální mapa		2000
3639	Uzemní rozvoj		10000
3721	Nebezpečný odpad		20000
3722	Komunální odpad	10000	330000
3725	Příspěvky EKO-KOM	20000	
3745	Veřejná zeleň		30000
5512	Hasiči		50000
6112	Zastupitelstvo obce		700000
6171	Obecní úřad	40000	1150000
6310	Úroky a poplatky z účtu	10000	10000
6320	Pojištění majetku		24000
6409	Příspěvky		14000
8124	Splátky		71000
	CELKEM	4800000	4800000

PŘÍLOHA P III: ROZPOČET ZPŮSOBILÝCH A NEZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ

Evropská unie
Evropský fond pro regionální rozvoj
Partner pro váš rozvoj

ROP
Střední Morava

9. Rozpočet (rámcový dle Benefitu)

Kód	Název výdaje	Členění výdajů v Kč	
		Investiční	Neinvestiční
02	Publicita projektu	57 000,00	0,00
02.02	Publicita (informační tabule, pamětní desky)	57 000,00	
04	Náklady na stavební část a nákup technologií	9 263 296,00	0,00
04.04	Dokumentace k projektu do 5 % CZV (projektová dokumentace stavby...)	69 900,00	
04.04.01	žádost a Studie proveditelnosti	69 900,00	
04.05	Stavební části stavby	9 193 396,00	
04.05.01	SO 01 Víceúčelový objekt stavba	3 045 651,00	
04.05.02	SO 01 Víceúčelový objekt elektro	201 925,00	
04.05.03	SO 02 Pavilon stavba	305 273,00	
04.05.04	SO 02 Pavilon elektro	775,00	
04.05.05	SO 04 Zpevněné plochy	346 912,00	
04.05.06	SO 07 Přípojka kanalizace	469 507,00	
04.05.07	SO 09 Víceúčelový tenisový kurt	1 780 000,00	
04.05.08	SO 10 NN SmE	83 599,00	
04.05.09	SO 11 Chodníky a komunikace	1 420 715,00	
04.05.10	SO 13 Sadové úpravy	165 972,00	
04.05.11	SO 14 Stavební úpravy sportovní haly	1 373 067,00	
09	Způsobitelné výdaje celkem	9 320 296,00	
10	Nezpůsobitelné výdaje celkem	1 436 706,00	
10.01	SO 01 Víceúčelový objekt zdravotnicka	125 138,00	
10.02	SO 02 Pavilon elektro – zbytek	40 883,00	
10.03	SO 03 Informační tabule	45 711,00	
10.04	SO 05 Venkovní kabelové rozvody nn	212 602,00	
10.05	SO 05 Venkovní kabelové rozvody nn elektro	190 413,00	
10.06	SO 06 Přípojka vodovodu	42 314,00	
10.07	SO 08 Venkovní osvětlení	197 425,00	
10.08	SO 08 Venkovní osvětlení elektro	201 214,00	
10.09	SO 12 Přírodní tribuna	135 361,00	
10.10	SO 14 Stavební úpravy sportovní haly zdravotnicka	111 645,00	
11	Celkové výdaje projektu	10 757 002,00	✓

HARMONOGRAM REALIZACE PROJEKTU A FINANČNÍ PLÁN (Žádost o platbu – ŽoP)

Datum zahájení realizace projektu:		1.7.2008								
Datum zahájení fyzické realizace projektu:		3.11.2008								
Datum ukončení fyzické realizace projektu:		30.9.2009								
Datum ukončení projektu:		30.10.2009								
Pořadové číslo	Podrobné členění výdajů - kód	Stručná charakteristika aktivit	Datum		Výběrová řízení - identifikace	Žádost o platbu (ŽoP)				
			Zahájení aktivity	Ukončení aktivity		Číslo ŽoP	Datum podání	Způsobilá výdaje celkem v Kč (dle sl. 2)	Výše dotace v Kč (% ze sl.9)	z toho neinvestiční v Kč (ze sl.10)
1.	02.02	publicita	1.2.2009	30.9.2009	NE					
2.	04.04	dokumentace k projektu	17.3.2008	25.4.2008	NE					
3.	04.05	stavební částí stavby	1.2.2009	30.9.2009	ověřené řízení podlimitní - probíhá					
4.										
5.										
Žádost o platbu						01/00265	20.5.2009	3 246 900,00 Kč	2 922 210,00 Kč	0,00 Kč
6.	04.05	stavební částí stavby	1.2.2009	30.9.2009	ověřené řízení podlimitní - probíhá					
7.	10	stavební částí stavby (neuznatelné výdaje)	1.2.2009	30.9.2009	ověřené řízení podlimitní - probíhá					
8.										
9.										
10.										
Žádost o platbu						02/00265	20.7.2009	4 472 294,00 Kč	4 025 064,00 Kč	0,00 Kč
11.	04.05	stavební částí stavby	1.2.2009	30.9.2009	ověřené řízení podlimitní - probíhá					
12.										
13.										
14.										
15.										
Žádost o platbu						03/00265	30.10.2009	1 601 102,00 Kč	1 440 992,00 Kč	0,00 Kč
16.										
17.										
18.										
19.										
20.										
Žádost o platbu						Za aktivy 1-20	9.320.296,00 Kč	8.388.266,00 Kč	0,00 Kč	

- Legenda:**
- Do sloupce 2 vložte kód z rámcového rozpisu dle Beneftu, odpovídající položce, do které aktivita spadá.
 - Do sloupce 3 uveďte stručný názov aktivity dle Beneftu. V případě, že se jedná o více žádostí o platbu, uveďte se opakovaně v jednotlivých řádcích dané žádosti o platbu.
 - Do sloupce 4 a 5 vložte datum zahájení a ukončení aktivity. V případě, že se jedná o více žádostí o platbu, uveďte celkovou dobu trvání aktivity ve všech řádcích dané aktivity.
 - Ve sloupci 6 popište druh výběrového řízení realizovaného pro danou aktivitu a stav v jejím s okamžiku podání. Pokud nebude výběrové řízení pro danou aktivitu realizováno, uveďte pouze "NE". V případě ukončení výběrového řízení uveďte číslo uzavřené smlouvy
 - Ve sloupci 7 uveďte číslo žádosti o platbu uveďte ve formátu: pořadové číslo ŽoP/poslední pětičíslí reg.číslo projektu
 - Do sloupce 8 uveďte na datum předložení ŽoP
 - Do sloupce 9 - Způsobilé výdaje celkem uveďte celkovou částku způsobilých výdajů účtovaných v dané ŽoP
 - Ve sloupci 10 - Výše dotace uveďte částku, o kterou žádáte v dané ŽoP, odpovídající schválenému % podílu.
 - Do sloupce 11 uveďte částku odpovídající nahrazením výdajům, které jsou zahrnuty v jednotlivých ŽoP.